ROVAJÄRVI-SEMINAARI 26.9.2026

Kesäleirit osana tykistön henkilökunnan, reserviläisten ja varusmiesten koulutusjärjestelmää. Leirien kilpailutoiminta.

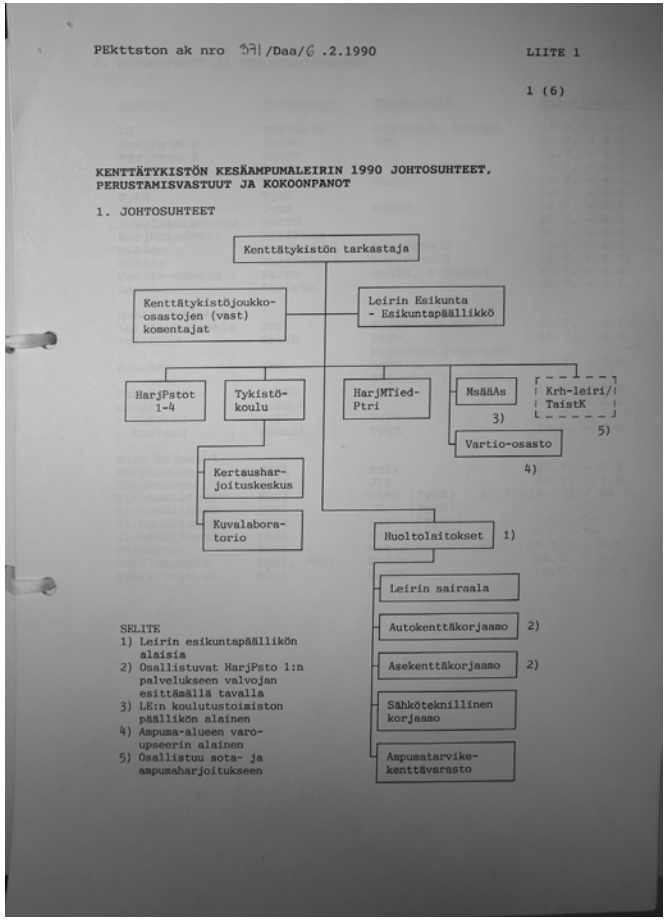
Evl evp Kari Halonen

Evl evp Kari Halonen

- Syntynyt syyskuussa 1958, syntymäpäivä parin päivän päästä ja mittariin tulee 68 vuotta
- Maanviljelijän poika Sotkamosta, jolloin työuraan kuuluivat ojan kaivuu lapiolla, heinän ja tuorerehun teko, puintihommat, lannanajo, lehmä- ja vasikka-aitausten korjaaminen, pöllin teko, halkojen teko, metsän istutus ja metsän raivaaminen vesurilla ja kirveellä, kenttäsirkkelin perämiehen hommat, sitä ennen lautapoikana jne.
- Varusmies TkiPtri/KaiPr 15.6.1978, →AuK/PohmTR, → RUK kurssi 160
- Kadettikurssi 66 (1979 – 1982)
- Kenttätykistön kapteenikurssi (1987 – 1988)
- SKK /MPKK MLS tekn 42 (1991 – 1993)
- Palveluspaikat virkauralla JPsto, RUK, JPsto ja JTR / PsPr, PEkt-os, MPKK TeknL, PEkoul-os, TykK/TykPr, PE/MaavE erityistehtävät, MPKK TaktL
- Vapaaehtoinen maanpuolustustyö (Tykkimiehet ry ja Uudenmaan Resups ja Resaliups)
- Nykyisin keskityn vanhojen kiinteistöjen ”nurkkien” ylläpitoon, metsänhoitotöihin, kalastukseen, hirvenmetsästykseen ja lapsenlapsiini lapsiani ja vaimoani unohtamatta
- Mieliharrastus: Ruuan laitto ja ruokareseptit (erityisesti kalaruoka)

Tykistöleirin organisaatio kesäleirillä 1990

PEkttston ak nro 391/Daa/6 .2.1990 LIITE 1

1 (6)

KENTTÄTYKISTÖN KESÄAMPUMALEIRIN 1990 JOHTOSUHTEET, PERUSTAMISVASTUUT JA KOKOONPANOT

1. JOHTOSUHTEET

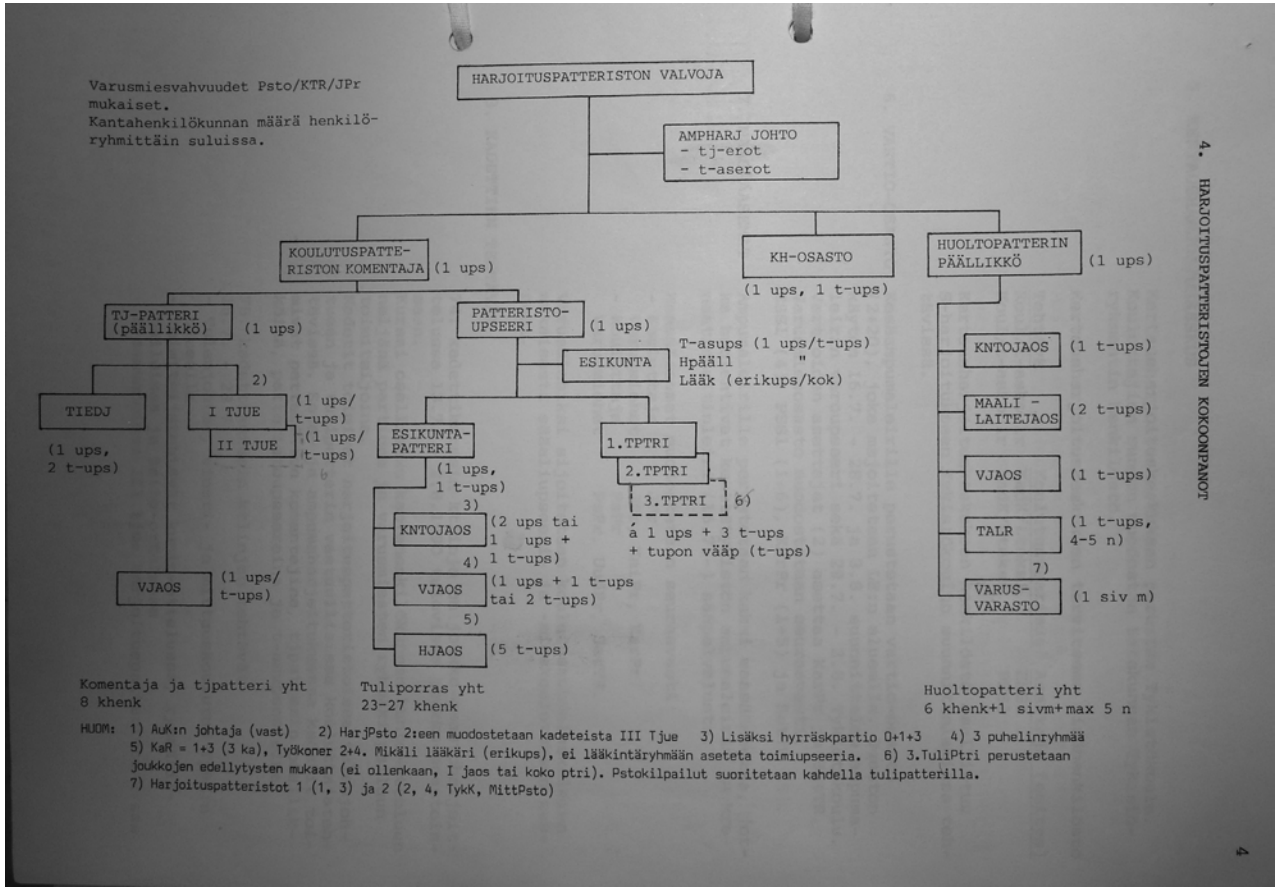
SELITE
1) Leirin esikuntapäällikön alaisia
2) Osallistuvat HarjPsto 1:n palvelukseen valvojan esittämällä tavalla
3) LE:n koulutustoimiston päällikön alainen
4) Ampuma-alueen varo-upseerin alainen
5) Osallistuu sota- ja ampumaharjoitukseen

- Ohessa kesäleirin linja-esikuntaorganisaatio
- Leirin esikunta ja kenttätykistöjoukko-osastojen komentajat ovat ns. esikuntaoksalla
- Kenttätykistön tarkastajan johdossa ovat
- harjoituspatteristot
- Tykistökoulu
- Harjoitusmittaustiedustelupatteri
- Maasääasema
- Vartio-osasto sekä
- Leirin huoltolaitokset
- Taistelukoulun johtamaan Krh-leiriin on yhteistyösuhde

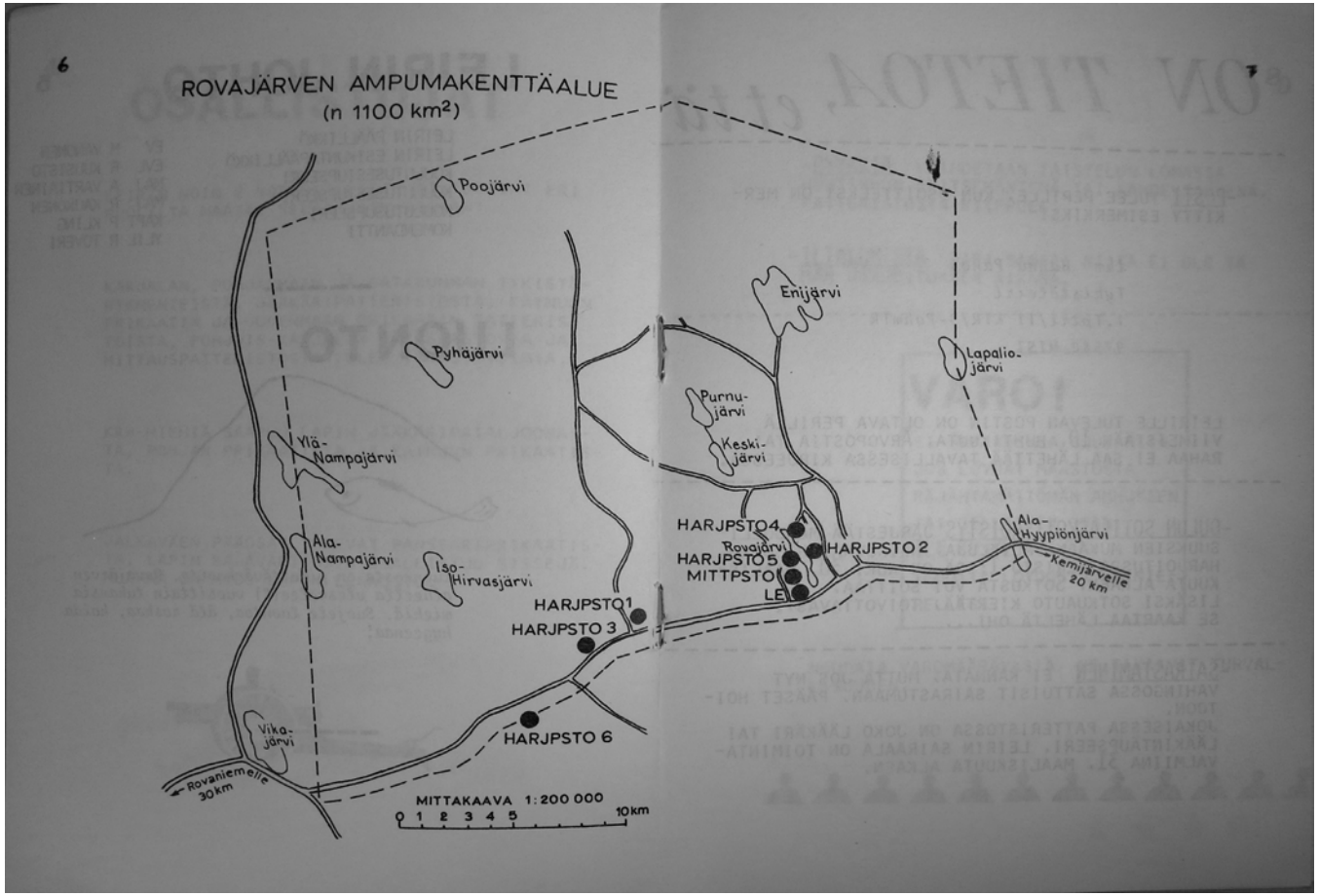
Harjoituspatteristo

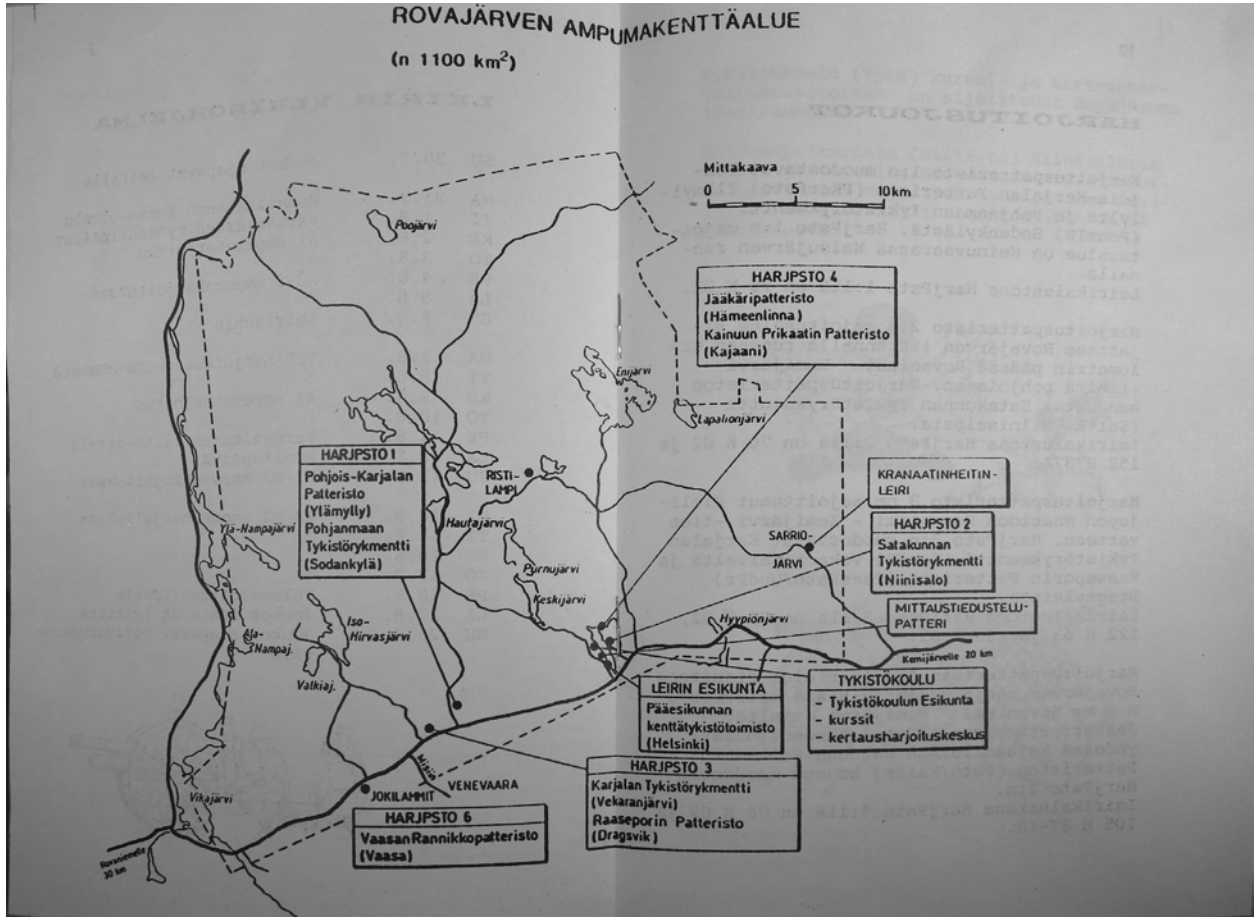
Harjoituspatteriston kokoonpano

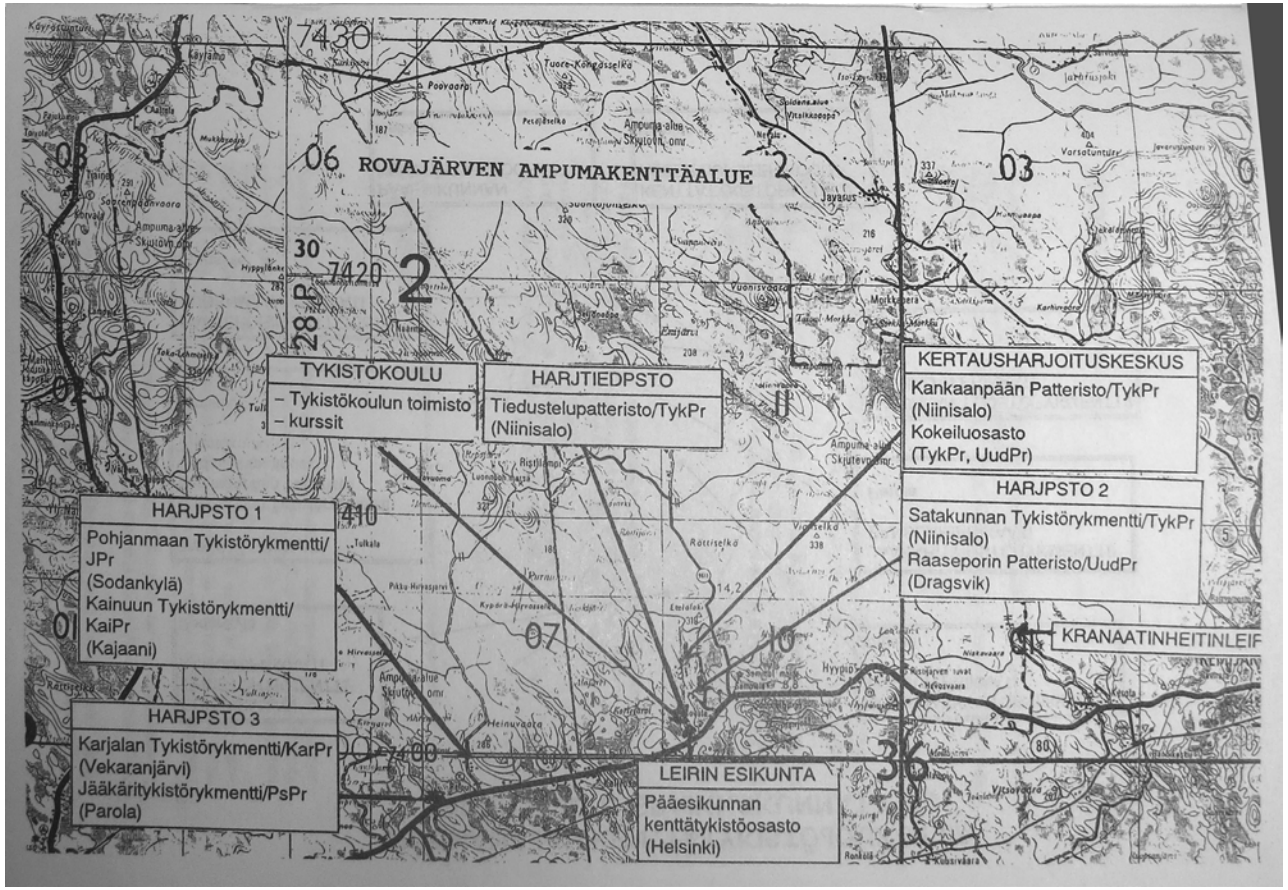
Harjoituspatteristot ja niiden sijoittuminen leirialueelle vuoden 1978 kesäleirillä

Harjoituspatteristot ja niiden sijoittuminen leirialueelle vuoden 1989 kesäleirillä

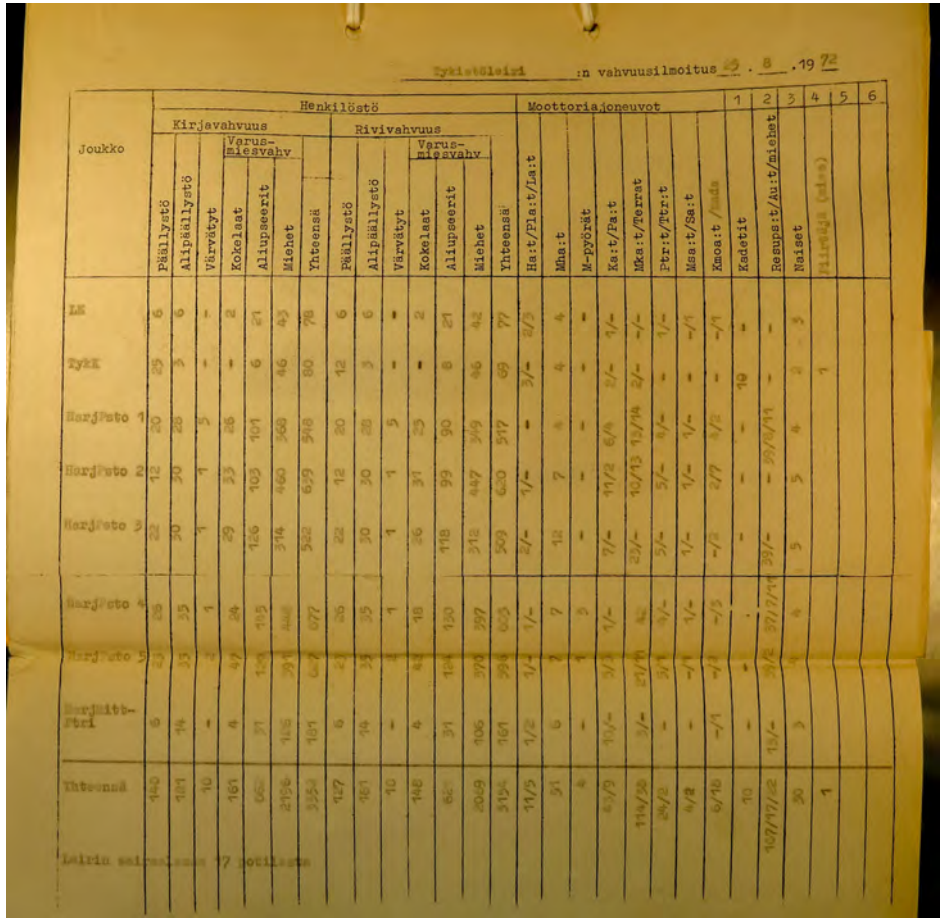

Harjoituspatteristot ja niiden sijoittuminen leirialueelle vuoden 1994 kesäleirillä

Harjoituspatteristot ja leirialueet

- Kesäleireille perustettiin 1970- luvuilla ja 1980-luvun alussa pääsääntöisesti viisi- tai kuusi harjoituspatteristoa. Kuusi harjoituspatteristoa silloin, kun mukana leirillä oli Vaasan Rannikkotykistöpatteristo.
- Tämän lisäksi harjoitusjoukkona oli myös Harjoitusmittaustiedustelupatteri
- Harjoituspatteristojen rivivahvuudet vaihtelivat 550 – 650 (jopa yli 700) henkilön välillä - harjoituspatteristosta riippuen.
- Kokonaisvahvuudet kesän tykistöleireillä olivat noin 3 300 – > 4000 henkilön välillä. Vahvuuden vaihteluihin vaikuttivat myös kulloinkin käynnissä olevien kertausharjoitukset ja niiden henkilövahvuudet
- On huomattava, että samaan aikaan kesäleirien yhteydessä Sarriojärvellä oli käynnissä myös kranaatinheittimistön ampumaharjoitukset ja opetustilaisuudet (krh-upseerikurssi). Sarriojärven joukkoja ei laskettu mukaan tykistöleirien vahvuuteen ennen kuin vasta 1990-luvun alkupuolelta lähtien, jolloin kranaatinheittimistö integroitiin osaksi samaa koulutusorganisaatiota

Junakuljetukset ja moottorimarssit

- Kesäleireille saavuttiin yleensä junakuljetuksin kotivaruskunnista
- Vastaavasti paluu leiriltä kotivaruskuntiin tapahtui junakuljetuksin
- 1980-luvulla, useampana vuotena, oli tavallista, että harjoitusjoukkojen keskittäminen Rovajärvelle tehtiin moottorimarsseina
  - Syynä oli muun muassa puolustusvoimien toimintamenojen säästöpaineet ja junakuljetuksiin ei ollut rahaa
  - Paljonko sitten todella säästettiin, ei ole tiedossa. Ajoneuvojen kuluminen, niiden huoltotarpeiden kasvaminen, polttoainekulut yms. huomioiden säästöt lienevät olleet tyyliä ”siirretään rahaa toisesta puolityhjästä ja reikäisestä taskusta toiseen puolityhjään ja reikäiseen taskuun”.

Junakuljetukset ja moottorimarssit

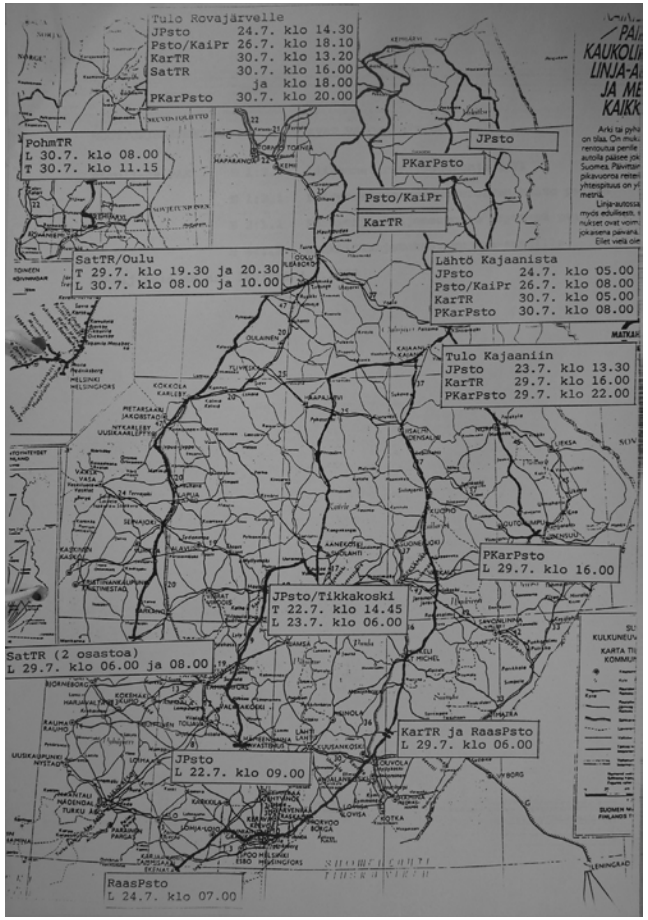
Ja vihdoin! HYVÄSTI MSI

Junakuljetukset ja moottorimarssit

- Johdin Jääkäripatteriston vuoden 1983 kesäleirin junakuljetuksen Kuusivaarasta Hämeenlinnaan
- Junakuljetuksen johtaja oli ”invalidi”, sillä olin reväyttänyt oikean jalkani nilkan nivelsiteeni Repomännikössä kyseisen leirin ns.ryhmäsotavaiheen ”loppuammunnassa”
- Seuraavana päivänä oikean jalan nilkka tiukasti liimasiteessä kyynärsauvan kera toimin Nenosen tulenaloituskilpailun ns. sankaritulenjohtajana. Leirin esikunnasta minulle oli haettu erikoislupa saapua UAZ-maastohenkilöautolla kuljetettuna kyynärsauvoineni tulenjohtopoteroon tulenjohtopaikalle.
- Tätä seuraavana päivänä johdin junakuljetuksen Kuusivaarasta Hämeenlinnaan
- Junakuljetus meni saamani palautteen ja omasta mielestäni hyvin aina siihen saakka kunnes juna oli pysähtynyt Hämeenlinnassa.
- Alle 30 minuutin oli purkaus suoritettu ja junan runko luovutettu VR:n rautatieupseerille. Mutta kuitenkin…
- JPston komentaja evl Asko Sivula oli junaa vastassa Hämeenlinnan asemalla
- Junan pysähdyttyä kyynärsauvoineni ja palvelustoverieni avustamana laskeuduin junasta asematasolle ja menin tekemään välittömästi ilmoitusta Asko Sivulalle
- Joku silta- ja laitaosaston kouluttaja tai kenttäkeittiövaunun vääpeli oli ennättänyt tätä ennen jo tehdä oman ilmoituksensa A Sivulalle
- A Sivulan palaute minulle oli ilmoituksen tehtyäni: ”Halonen! Junakuljetuksen johtaja tekee ensimmäisenä ilmoituksen komentajalleen! Se edellyttää, että kuljetuksen johtaja hyppää junasta junalaiturille ensimmäisenä kun juna on hidastanut vauhtiaan kävelyvauhdiksi ja tulee juosten tekemään ilmoituksensa komentajalleen!”

Moottorimarssit Rovajärvelle kesäleiri 1989

MARSSIREITIT

SatTR	Niinisalo - Karvia - Ilvesjoki - Jalasjärvi - Seinäjoki - Lapua - Alahärmä - Jepua - Ytterjeppo - Kokkola - Lohtaja - Himanka - Kalajoki - Pyhäjoki - Raahe - Liminka - Oulu - Kiiminki - Yli-Ii - Oijärvi - Nuupas - Narkaus - Vanttauskoski - Vika - Rovajärvi
KarTR	Vekaranjärvi - Ristiina - Mikkeli - Juva - Varkaus - Palokangas - Kuopio - Siilinjärvi - Iisalmi - Kajaani - Paltamo - Puolanka - Pudasjärvi - Ranua - Pirttikoski - Misi - Kielijuppo
PKarPsto	Ylämylly - Nurmes - Kajaani - Hyrynsalmi - Suomussalmi - Taivalkoski - Posio - Maaninkavaara - Kemijärvi - Heinuvaara
JPsto	Parolannummi - Parola - Pälkäne - Kangasala - Orivesi - Mänttä - Keuruu - Multia - Uurainen - Tikkakoski - Äänekoski - Viitasaari - Kärsämäki - Pyhäntä - Kajaani - Ämmänsaari - Kuusamo - Kemijärvi - Rovaselkä
Psto/KaiPr	Kajaani - Paltamo - Puolanka - Pudasjärvi - Ranua - Pirttikoski - Misi - Rovaselkä
RaasPsto	Tammisaari - Lohja - Porvoo - Kouvola - Vekaranjärvi. Vekaranjärvi - Kielijuppo KarTR:n mukana.
PohmTR	Sodankylä - Vuojärvi - Kierivitsikko - Heinuvaara

Olhavan junaonnettomuus kesällä 1979

HELSINGIN SANOMAT

Sunnuntaina 26. elokuuta 1979

Ylellä jo kolmas voittoisa tilivuosi

USA esti tanssijan lähdön

— Sivu 30.

Sotilasjuna törmäsi tavarajunaan Olhavan seisakkeella

Yli 20 loukkaantui junaturmassa

Oulu (HS) Kaksikymmentäkolme sotilasta loukkaantui, heistä yksi vakavasti, sotilasjunan ja tavarajunan törmättyä Iin Olhavassa lauantaina iltapäivällä.

Sotilasjunassa oli lähes 200 Rovajärven tykistöleiriltä palaavaa varusmiestä ja kymmenkunta kantahenkilöstöön kuuluvaa. He olivat palaamassa Pohjanmaan tykistörykmenttiin Ouluun.

Tuomioon matkanneessa tavarajunassa oli lastina mm. klooria ja Neuvostoliitosta tuotua propaania.

Onnettomuus sattui Olhavan liikennepaikalla. Tavarajuna oli siirtynyt ohitusta varten sivuraiteelle, mutta junan kaksi viimeistä, sahatavaraa sisältänyttä vaunua oli jääny pääraiteelle.

Liikennepaikan hoitaja ei saanut tietoa pääraiteelle jääneistä vaunuista, vaan antoi sotilasjunalle ajomerkin. Myös ajo-opastin yli yhdällä, vaikka sen ei normaalisti pitäisi nousta ajoasentoon, ellei vaihde ole kytketty oikein.

Sotilasjunan veturinkuljettaja Ilmo Siikamaa ja konepalvelinen Pekka Riikola havaitsivat törmäysvaaran vasta kun vaihteeseen pysähtyneeseen tavarajunan loppupäähän oli matkaa noin 30 metriä. Junan nopeus oli tällöin 40 kilometriä tunnissa.

Valtionrautatiet asetti heti tutkijalautakunnan, joka ehti onnettomuuspaikalle jo lauantai-iltana. Lautakuntaa johtaa dipl. ins. Seppo Kähkönen.

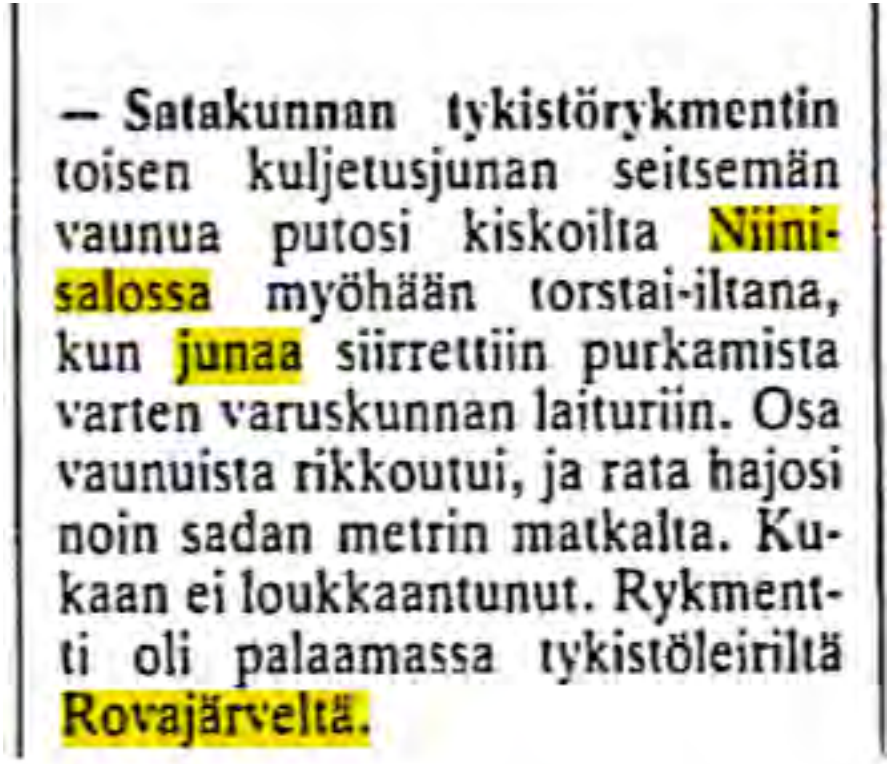
Loukkaantuneet vietiin Oulun yliopistolliseen keskussairaalaan. Yksityiskohtia jäi kaksi tarkkailtavaksi selkävamman takia.

— Sivu 6

Sotilasjunan veturi ja kolme ensimmäistä vaunua sinkoutui radalta junan törmättyä tavarajunaan Olhavan seisakkeella lissä.

- Kesäleiriltä 1979 palattaessa PohmTR:n Ouluun menossa ollut leirijuna törmäsi Olhavan asemalla ohitusraiteella olleeseen tavarajunan peräpään vaunuihin, jotka eivät olleetkaan kuten piti ohitusraiteella, vaan olivat jääneet varsinaiselle raiteelle

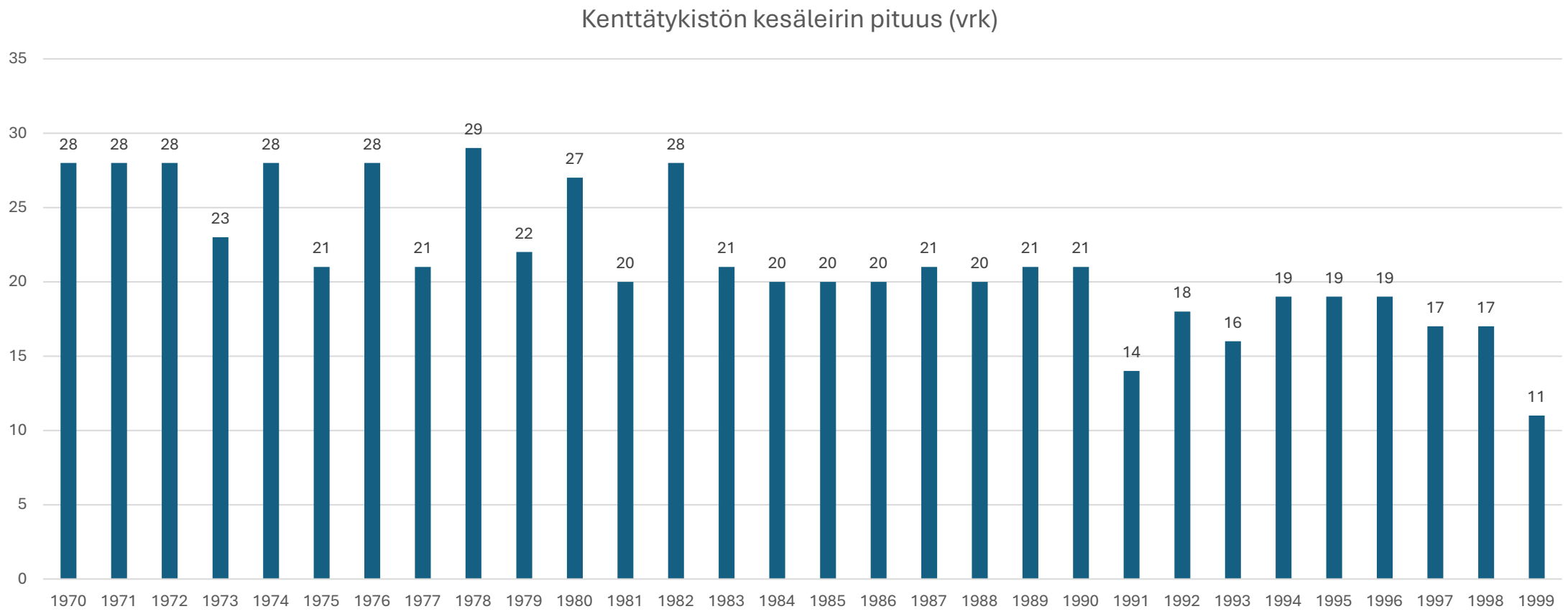
Junaonnettomuus Niinisalo (HS 28.9.1991)

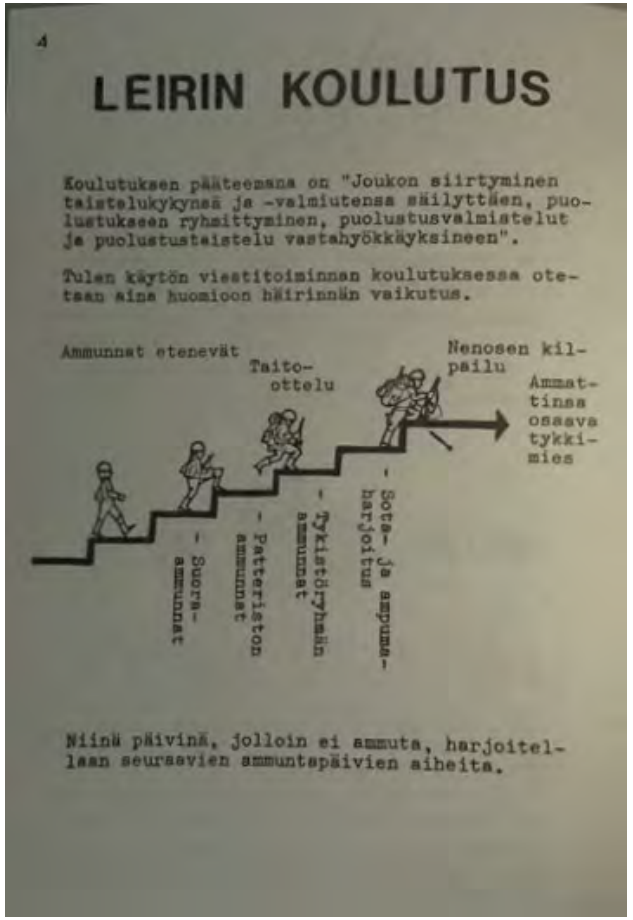
— Satakunnan tykistörykmentin toisen kuljetusjunan seitsemän vaunua putosi kiskoilta Niinisalossa myöhään torstai-iltana, kun junaa siirrettiin purkamista varten varuskunnan laituriin. Osa vaunuista rikkoutui, ja rata hajosi noin sadan metrin matkalta. Kukaan ei loukkaantunut. Rykmentti oli palaamassa tykistöleiriltä Rovajärveltä.

- Tässä sotilasjunaa kohdanneessa onnettomuudessa ei onneksi tullut loukkaantuneita
- Vaunuja hajosi ja rataa rikkoontui noin 100 metrin matkalta

Tykistön kesäleirien pituudet vuosina 1970-1999

Kesäleirin ohjelma – nousujohteinen koulutus

4

LEIRIN KOULUTUS

Koulutuksen pääteemana on "Joukon siirtyminen taistelukykynsä ja -valmiutensa säilyttäen, puolustukseen ryhmittyminen, puolustusvalmistelut ja puolustustaistelu vastahyökkäyksineen".

Tulen käytön viestitoiminnan koulutuksessa otetaan aina huomioon häirinnän vaikutus.

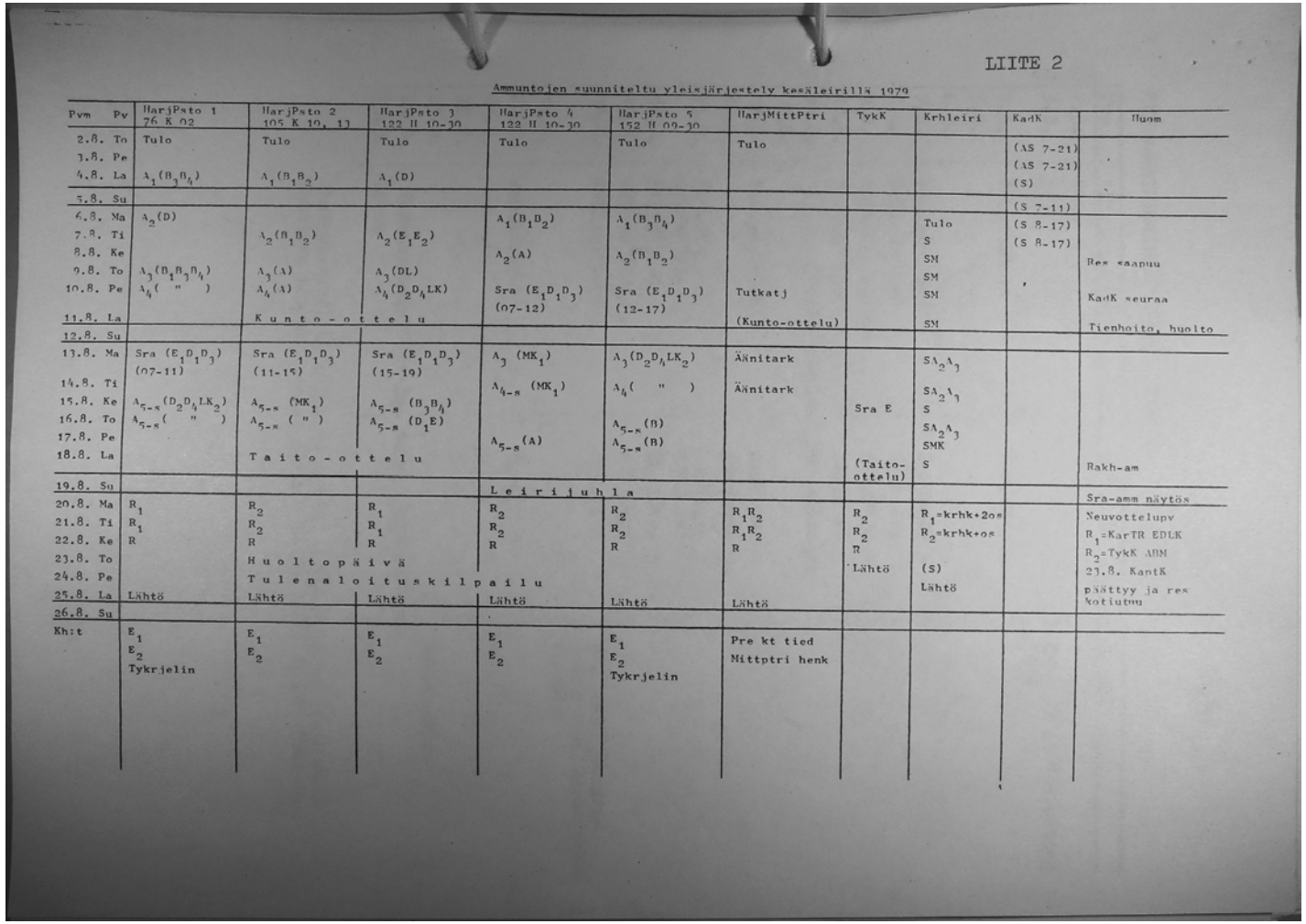
Niinä päivinä, jolloin ei ammuta, harjoitellaan seuraavien ammuntapäivien aiheita.

- Kesäleirien ohjelmat olivat 1970- ja 1980-luvuilla vakiintuneita
- Harjoittelu tykkiryhmä (sra-ammunta), tuliyksikkönä (psto), osana tykistöryhmää (pr) sekä osana yhtymän (AK) tykistöä
- Kilpailuilla mitattiin osaamista niin varusmiesten kuin myös henkilökunnan osalta

Harjoituskokonaisuuden rakenne

- Kesäleirien alussa harjoiteltiin tuliyksikkökokonaisuuksina siten, että patteristolla ja kranaatinheittimistöllä tuettiin pataljoonan taistelua eri taistelulajeissa
  - Nämä A-ammunnat, joita oli eri vuosikymmeninä harjoituskokonaisuudessa 2-5 kappaletta olivat leirien alussa
  - A1 ammunnat (tuliyksikön tulen kokoonsaattaminen, lähtönopeuseroammunnat, varomääräysten opettaminen ja kertaaminen, kaluston oikea käyttö)
  - A2 ammunnat tulenkäyttö pataljoonan ja komppanian alueella puolustuksessa
  - A3 ammunnat tulenkäyttö pataljoonan ja komppanian alueella hyökkäyksessä
  - A 4 – A 5 –ammunnat (toiseen näistä ampumaharjoituksista liittyi suora-ammunta tuliyksiköiden lähipuolustukseen liittyen
- A-ammuntojen jälkeen siirryttiin harjoittelemaan tulenkäyttöä prikaatin ja armeijakunnan taistelun tukemisessa
  - R-ampumaharjoitukset
  - Tykistöryhmiä muodostettiin kaksin kappalein (prikaatin tykistöryhmiä)
  - Yhdessä tykistöryhmässä oli 2 – 3 patteristoa
- Leirien viimeisellä viikolla harjoiteltiin sota- ja ampumaharjoituksessa
  - Tykistöryhmiä harjoituksessa kaksi kappaletta (prikaatin ja armeijakunnan tykistöryhmät)
  - Yhdessä tykistöryhmässä 2 – 3 patteristoa
  - Joka toinen vuosi (parilliset vuodet)
  - SKK:n opettajat ja oppilaat mukana harjoituksessa

Tykistön kesäleirin ohjelma kesällä 1979
Rovajärvi 30-vuotta juhlaleiri

LIITE 2

Ammuntojen suunniteltu yleisjärjestely kesäleirillä 1979

Pvm	Pv	HarjPsto 1 76 K 02	HarjPsto 2 105 K 10, 13	HarjPsto 3 122 H 10-30	HarjPsto 4 122 H 10-30	HarjPsto 5 152 H 09-30	HarjMittPtri	TykK	Krhleiri	KadK	Huom
2.8.	To	Tulo	Tulo	Tulo	Tulo	Tulo	Tulo			(AS 7-21)	
3.8.	Pe									(AS 7-21)	
4.8.	La	$A_1(B_3B_4)$	$A_1(B_1B_2)$	$A_1(D)$						(S)	
5.8.	Su									(S 7-11)	
6.8.	Ma	$A_2(D)$			$A_1(B_1B_2)$	$A_1(B_3B_4)$			Tulo	(S 8-17)	
7.8.	Ti		$A_2(B_1B_2)$	$A_2(E_1E_2)$					S	(S 8-17)	
8.8.	Ke				$A_2(A)$	$A_2(B_1B_2)$			SM		Res saapuu
9.8.	To	$A_3(B_1B_3B_4)$	$A_3(A)$	$A_3(DL)$					SM		
10.8.	Pe	$A_4($ " $)$	$A_4(A)$	$A_4(D_2D_4LK)$	Sra $(E_1D_1D_3)$ (07-12)	Sra $(E_1D_1D_3)$ (12-17)	Tutkatj		SM		KadK seuraa
11.8.	La		Kunto-ottelu				(Kunto-ottelu)		SM		Tienhoito, huolto
12.8.	Su										
13.8.	Ma	Sra $(E_1D_1D_3)$ (07-11)	Sra $(E_1D_1D_3)$ (11-15)	Sra $(E_1D_1D_3)$ (15-19)	A_3 (MK_1)	$A_3(D_2D_4LK_2)$	Äänitark		SA_2A_3		
14.8.	Ti				A_{4-s} (MK_1)	$A_4($ " $)$	Äänitark		SA_2A_3		
15.8.	Ke	$A_{5-s}(D_2D_4LK_2)$	A_{5-s} (MK_1)	A_{5-s} (B_3B_4)				Sra E	S		
16.8.	To	$A_{5-s}($ " $)$	A_{5-s} (")	A_{5-s} (D_1E)		$A_{5-s}(B)$			SA_2A_3		
17.8.	Pe				$A_{5-s}(A)$	$A_{5-s}(B)$			SMK		
18.8.	La		Taito-ottelu					(Taito-ottelu)	S		Rakh-am
19.8.	Su				Leirijuhla						Sra-amm näytös
20.8.	Ma	R_1	R_2	R_1	R_2	R_2	R_1R_2	R_2	R_1=krhk+2os		Neuvottelupv
21.8.	Ti	R_1	R_2	R_1	R_2	R_2	R_1R_2	R_2	R_2=krhk+os		R_1=KarTR EDLK
22.8.	Ke	R	R	R	R	R	R	R			R_2=TykK ADM
23.8.	To		Huoltopäivä						(S)		23.8. KantK
24.8.	Pe		Tulenaloituskilpailu					Lähtö	Lähtö		päättyy ja res
25.8.	La	Lähtö	Lähtö	Lähtö	Lähtö	Lähtö	Lähtö				Notiutuu
26.8.	Su										
Kh:t		E_1 E_2 Tykrjelin	E_1 E_2	E_1 E_2	E_1 E_2	E_1 E_2 Tykrjelin	Pre kt tied Mittptri henk				

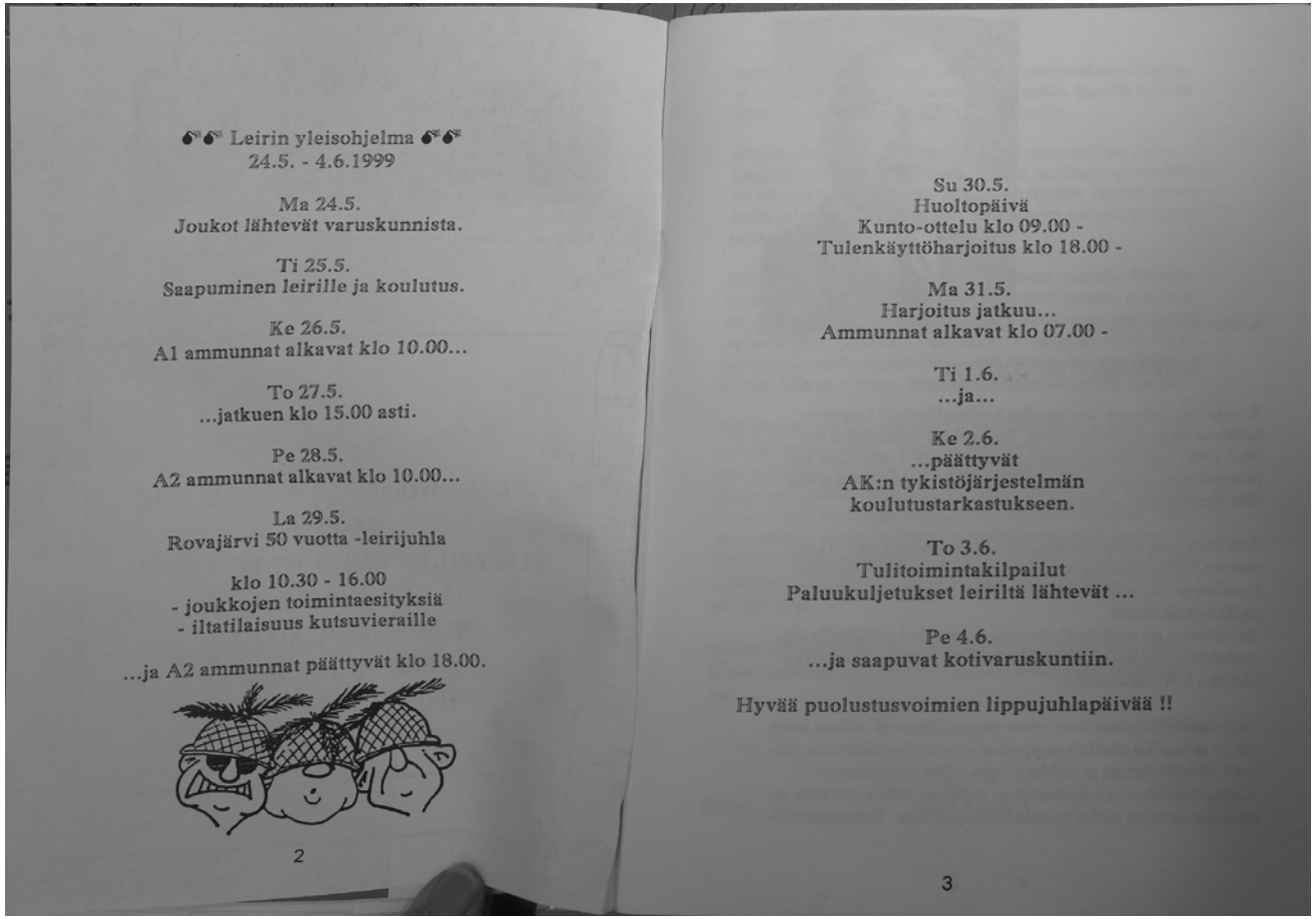
Ampumaharjoitusten yleisrakenne 1970 luvulla aina vuoteen 1983 saakka

A-ampumaharjoitukset	R-ampumaharjoitukset	Sota- ja ampumaharjoitukset
1970-luvulla A1-A5 –harjoitukset, sisältäen suora-ammuntaharjoituksen joko A4 tai A5-harjoituksen yhteydessä. A1- ja A-2 ampumaharjoitukset omina harjoituksinaan. A3-A5 ampumaharjoitukset yleensä kolmi-nelipäiväisinä erillisinä tai liki yhtäjaksoisina harjoituksina. Lisäksi oma erillinen suora-ammuntaharjoitus (122H63 ja 130K54 kalustolla)	Kaksi tykistöryhmän johtoporrasta ja niillä yhteensä viisi-kuusi patteristoa, KrhK, KrhOs ja KvKrhj. Tykistöryhmän johtoportaat KH-joukkoja. Prikaatin tykistöryhmän käyttö tuettaessa painopistesuunnan pataljoonan taistelua.	Kaksi tykistöryhmän johtoporrasta ja niillä yhteensä viisi-kuusi patteristoa, KrhK, KrhOs ja KvKrhj. Tykistöryhmän johtoportaat KH-joukkoja. Prikaatin ja armeijakunnan tykistöryhmän käyttö tuettaessa prikaatin ja armeijakunnan taistelua. Armeijakunnan ratkaisutaisteluiden tukeminen = Ns. ”Loppuammunta” tai ”Koulutustarkastusammunta”. Yli kymmenen tuliyksikön tulen keskittäminen samalle maalialueelle.
Harjoitukset toteutettiin harjoituspatteristoittain	R-ampumaharjoituksia oli samaan aikaan käynnissä kaksi. (R1 ja R2) harjoitukset. Johtajina ra-tykistöjoukkojen komentajat.	SKK oppilaat suunnittelivat harjoituksen operatiivis-taktiset perusteet ja toimivat johtajatehtävissä (AKE, PrE, Peliryhmät) Sota- ja ampumaharjoituksen johtajana Ra-tykistöjoukko-osaston komentaja.
Ampumaharjoitusten johtajina kapteenikurssin oppilaat. Kadetit tulenjohtajina ja tulenjohtueen kouluttajina. Joskus (kun kapteenikurssia ei ollut), ammuntojen	Kapteenikurssin oppilaat tulenjohtoerotuomareina ja toimivina johtajina tykistöryhmän johtoportaassa (ryhmäupseeri, tuliasemaupseeri, tasoupseeri, tiedustelu-upseeri, viestiupseeri).	Sota- ja ampumaharjoitus (SKK) vain joka toinen vuosi (parillinen vuosi).

Ampumaharjoitusten yleisrakenne vuodesta 1984 alkaen

Koulutus-, taisteluharjoitus- ja kouluammuntajakso	A-ampumaharjoitukset	Sota- ja ampumaharjoitus
Taisteluharjoituksia Kehysharjoituksia A 1 ampumaharjoitus Suora-ammuntaharjoitus	A2 – A4 ampumaharjoitukset Taisteluosaston, pataljoonan ja komppanian tulenkäytön järjestelyt puolustuksessa, hyökkäyksessä ja viivytyksessä	Sota- ampumaharjoitus Tulenkäyttö osana prikaatin ja armeijakunnan taistelua.
Kesto noin viikko	Kesto noin viikko	Kesto noin viikko

Ampumaharjoitusten yleisrakenne – säästöpaineet lyhentävät kesäleiriä entisestään

Leirin yleisohjelma
24.5. - 4.6.1999

Ma 24.5.
Joukot lähtevät varuskunnista.

Ti 25.5.
Saapuminen leirille ja koulutus.

Ke 26.5.
A1 ammunnat alkavat klo 10.00...

To 27.5.
...jatkuen klo 15.00 asti.

Pe 28.5.
A2 ammunnat alkavat klo 10.00...

La 29.5.
Rovajärvi 50 vuotta -leirijuhla

klo 10.30 - 16.00
- joukkojen toimintaesityksiä
- iltatilaisuus kutsuvieraille

...ja A2 ammunnat päättyvät klo 18.00.

2

Su 30.5.
Huoltopäivä
Kunto-ottelu klo 09.00 -
Tulenkäyttöharjoitus klo 18.00 -

Ma 31.5.
Harjoitus jatkuu...
Ammunnat alkavat klo 07.00 -

Ti 1.6.
...ja...

Ke 2.6.
...päättyvät
AK:n tykistöjärjestelmän
koulutustarkastukseen.

To 3.6.
Tulitoimintakilpailut
Paluukuljetukset leiriltä lähtevät ...

Pe 4.6.
...ja saapuvat kotivaruskuntiin.

Hyvää puolustusvoimien lippujuhlapäivää !!

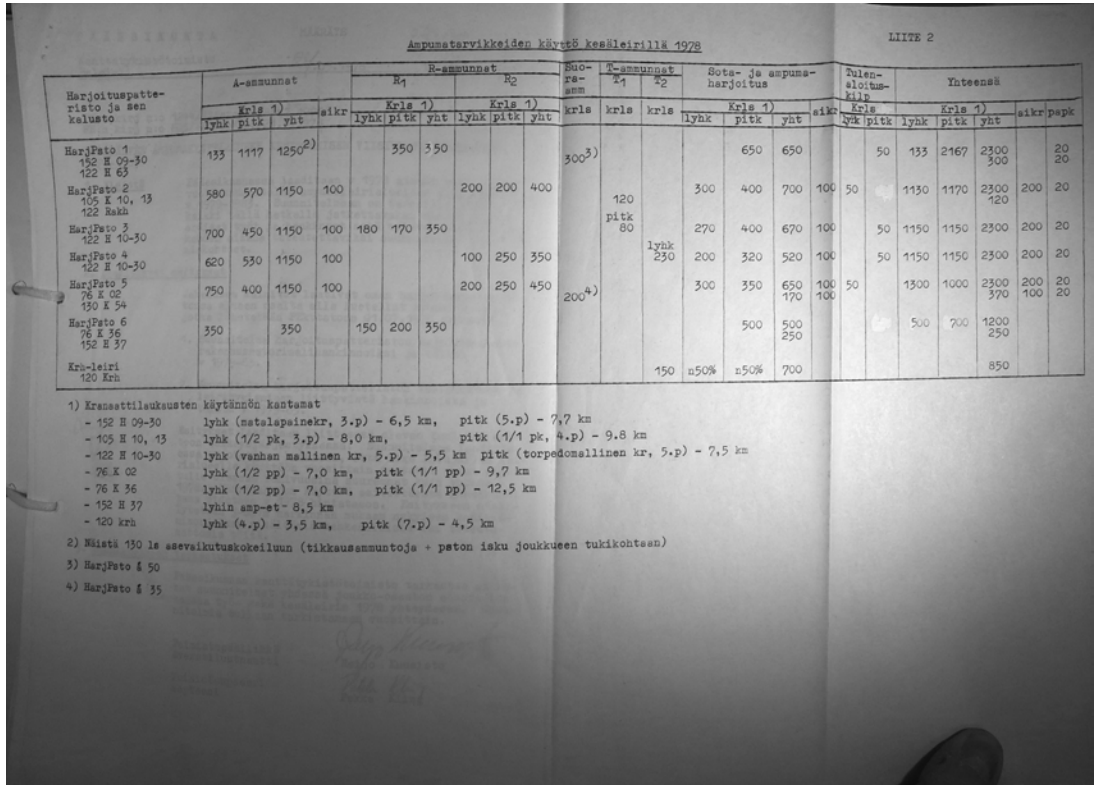
3

Tykkikalustot ja ampumatarvikkeet

- ”Kylmän sodan” aikakaudella (1970 – 1980-luvuilla) kesäleireillä ammuttiin I ja II Maailmansodan aikaisilla tykkikalustoilla
- 76 K 02, 76 K 36, 105 H 37-10, 122 H 10-30, 152 H 09-30, 152 H 37, 155 H 17
- ”Kylmän sodan” päätyttyä (1990 →) siirryttiin koulutustykkikalustoissa ”Kylmän sodan” aikaisten tykkikalustojen käyttöön
  - 105 H 61-37, 122 H 63, 130 K 54, 152 H 55, 152 K 89, 122 PsH 74, 122 RakH 89,155 K 83

Tykkikalustot ja ampumatarvikkeet

- Kesäleireillä ammuttiin vuosittain yhteensä noin 10 000 – 15 000 tykistön ja kranaatinheittimistön kranaattia
- Kranaattimääristä noin puolet käytettiin harjoitus-/ koulutuspatteristojen omissa A-ampumaharjoituksissa
- Toinen puolikas käytettiin sitten R-ampumaharjoituksissa ja Sota- ja ampumaharjoituksissa

Ampumatarvikkeiden käyttö kesäleirillä 1978

LIITE 2

Harjoituspatteristo ja sen kalusto	A-ammunnat				R-ammunnat						Suoraammunta	T-ammunnat		Sota- ja ampumaharjoitus				Tulenaloitusklp	Yhteensä					
					R1			R2				T1	T2											
	Krls 1)			sikr	Krls 1)			Krls 1)			krls	krls	krls	Krls 1)			sikr	Krls	Krls 1)			sikr	psgk
	lyhk	pitk	yht		lyhk	pitk	yht	lyhk	pitk	yht				lyhk	pitk	yht		lyk	pitk	lyhk	pitk	yht		
HarjPsto 1 152 H 09-30 122 H 63	133	1117	1250 2)			350	350				300 3)				650	650			50	133	2167	2300 300		20 20
HarjPsto 2 105 K 10, 13 122 Rakh	580	570	1150	100				200	200	400		120		300	400	700	100	50		1130	1170	2300 120	200	20
HarjPsto 3 122 H 10-30	700	450	1150	100	180	170	350					pitk 80		270	400	670	100		50	1150	1150	2300	200	20
HarjPsto 4 122 H 10-30	620	530	1150	100				100	250	350			lyhk 230	200	320	520	100		50	1150	1150	2300	200	20
HarjPsto 5 76 K 02 130 K 54	750	400	1150	100				200	250	450	200 4)			300	350	650 170	100 100	50		1300	1000	2300 370	200 100	20 20
HarjPsto 6 76 K 36 152 H 37	350		350		150	200	350								500	500 250				500	700	1200 250		
Krh-leiri 120 Krh													150	n50%	n50%	700						850		

1) Kranaattitilauksusten käytännön kantamat
- 152 H 09-30 lyhk (matalapainekr, 3.p) - 6,5 km, pitk (5.p) - 7,7 km
- 105 H 10, 13 lyhk (1/2 pk, 3.p) - 8,0 km, pitk (1/1 pk, 4.p) - 9.8 km
- 122 H 10-30 lyhk (vanhan mallinen kr, 5.p) - 5,5 km pitk (torpedomallinen kr, 5.p) - 7,5 km
- 76 K 02 lyhk (1/2 pp) - 7,0 km, pitk (1/1 pp) - 9,7 km
- 76 K 36 lyhk (1/2 pp) - 7,0 km, pitk (1/1 pp) - 12,5 km
- 152 H 37 lyhin amp-et - 8,5 km
- 120 krh lyhk (4.p) - 3,5 km, pitk (7.p) - 4,5 km

2) Näistä 130 ls asevaikutuskokeiluun (tikkaussammuntoja + pston isku joukkueen tukikohtaan)

3) HarjPsto & 50

4) HarjPsto & 35

Harjoituskertomusten kertomaa yleistäen

- Harjoituspatteristojen A-ammunnoissa
  - Epävarmoja tulenjohtosuorituksia, tulenjohtaja ei osaa käyttää tulenjohtoryhmäänsä (maalin paikantaminen kestää kauan, maali epätarkka tai korkeintaan tyydyttävä)
  - Maalien asettelu (maalit liian lähellä toisiaan, liian lähellä poroaitoja, tukkipinoja ja muita kohteita, joihin pidettävä varoetäisyys)
  - Käyttöön saatua harjoitusaluetta ei osata käyttää tehokkaasti hyväksi
  - Tilanteenmukaisuus puuttuu
  - Taktisen- ja taisteluteknisen harjoittelun vähäisyys (keskitytään pelkästään ampuma- ja tulitoimintaan ja muu harjoittelu unohdetaan osana A-ampumaharjoituksia)
  - Naamiointi- ja maastouttaminen (erityisesti tuliyksiköt, ajoneuvot, huolto)
  - Viestiyhteysongelmat (radioiden käyttö, radioiden virittäminen, akut ja antenniratkaisut)
  - Tuliyksiköissä kestää luvattoman kauan siitä kun tulikomento on saatu siihen kunnes ensimmäiset iskemät ovat maalissa (ampuma-arvojen laskenta, varotoimenpiteet)
  - Jne…

Harjoituskertomusten kertomaa yleistäen

- R-harjoitukset osataan suunnitella, valmistella ja toteuttaa pääosin hyvin
  - Harjoitusten johtajina evl-ev –tason upseereita
- Sota- ja ampumaharjoitusvaiheen suunnittelu, valmistelu ja toteutus pääosin kiitettävää
  - Harjoitusten johtajina ev-tason upseereita
- R- ja SAH –harjoituksissa tulenjohtosuorituksia tulee vähän
  - Niiden tulenjohtuiden ja tulenjohtoryhmien koulutus osana harjoitusta, jotka eivät johda tulta kovilla ampumatarvikkeilla
- Päällekkäisiä johtajia samoissa tehtävissä
  - Erikoishenkilöstön kertausharjoitukset → reserviläiset ja kokelaat samoissa tehtävissä tai sitten useampi viesti- tai mittausupseeri (resups) yhtä viestijaosta tai mittausryhmää kohden
- Käytettävä tykkikalusto ei mahdollista kovin hyvin (totuudenmukaisesti) vastatykistötoiminnan ja kaukotoiminnan tulenkäytön tehtävien harjoittelua

Kertausharjoitukset kesäleireillä

- 1980-luvun alkuun saakka jokaisessa harjoituspatteristossa oli oma KH-osastonsa, joka vastasi kyseisen harjoituspatteriston vastuulle käskettyjen kertausharjoitusten toteuttamisesta
- Vuodesta 1980 alkaen kertausharjoituksia varten perustettiin Kertausharjoituskeskus, jossa kutsutuille reserviläisille annettiin tarvittava valmentava koulutus, ennen kuin he siirtyivät tehtäviinsä R- ja SAH-harjoitusten joukkoihin tai ko. harjoitusten kokoonpanoihin (TykrJoPo:t)
- Kertausharjoituskeskus oli organisoitu Kenttätykistön tarkastajan alaisuuteen, myöhemmin myös Tykistökoulun alaiseksi
- Kertausharjoituskeskus toimi Tykistökoulun leirialueen yhteydessä

Kertausharjoitukset kesäleireillä

- Kertausharjoitettavia joukkoja
  - TykrJoPo (tyypillisesti 2 kpl / kesäleiri)
  - KH-patteristot
  - RakHPtrit
  - E1 ja E2 (patteristojen erikoishenkilöstöjen kertausharjoitus)
    - Mittausupseerit, viestiupseerit, tiedustelu-upseerit, huoltoupseerit ja huoltopäälliköt, tasoupseerit, tulitoimintaupseerit, em. koulutushaarojen tai -alojen tärkeimmät aliupseerit
  - MaaSääAS
  - AVarJ
  - MittTiedPtri henkilöstö
  - Sotilaspapit
  - Rautatieupseerit
  - Prikaatin esikuntia
  - Kenttäkorjaamojoukkueita (ajoneuvot ja aseet)
  - jne.

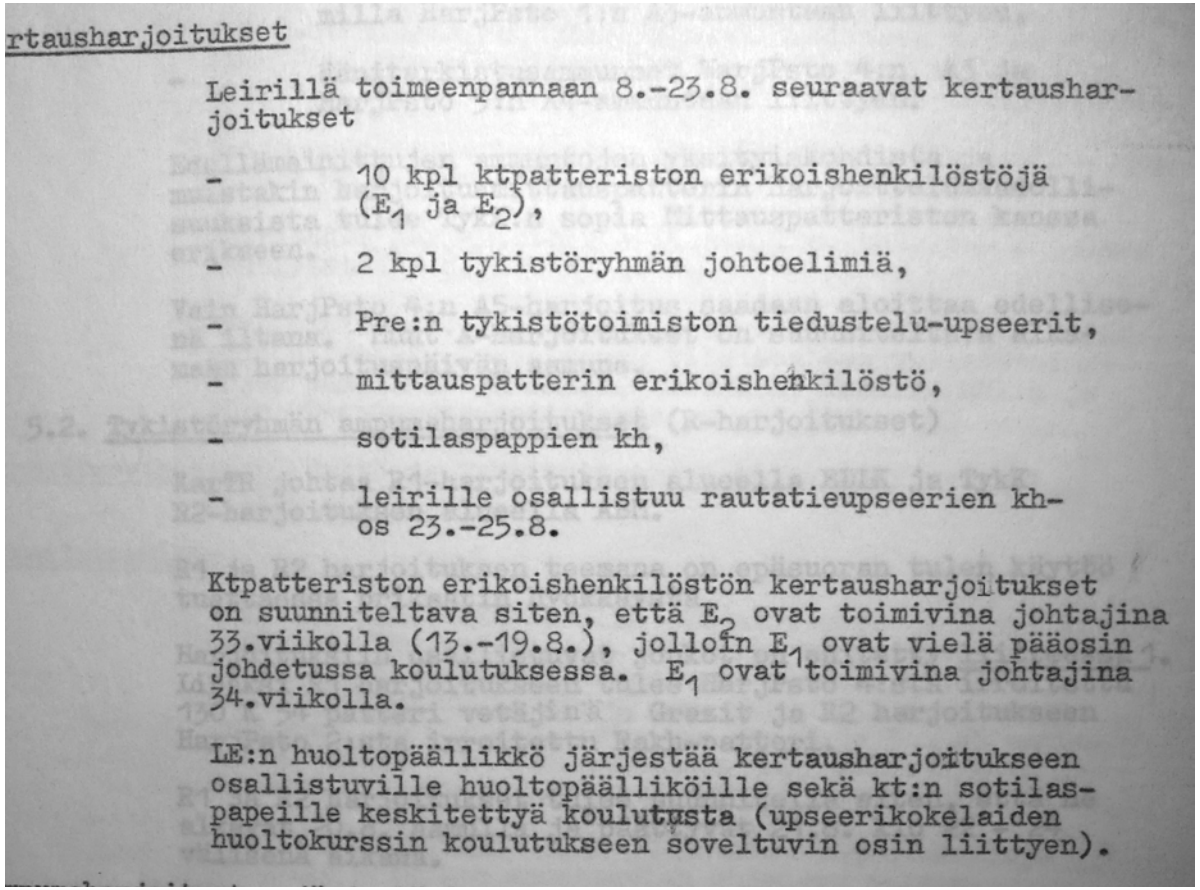
Muutokset koulutusjärjestelmässä – asevelvollisuuslaissa vaikuttivat leirien ajankohtiin

- Kolme saapumiserää vuodessa aina vuoden 1990 alkuun saakka
  - Kesäampumaleirit Rovajärvellä vuosittain heinä-elokuussa
- 5/2 -saapumiseräjärjestelmä käytössä vuosina 1990-1994
  - Joka toinen vuosi kaksi ampumaleiriä ja joka toinen vuosi kolme valtakunnallista ampumaleiriä Rovajärvellä
- 2/2 -saapumiseräjärjestelmä käytössä vuodesta 1995 alkaen
  - Kesäampumaleirit Rovajärvellä vuosittain heinä-elokuussa

Kertausharjoitukset kesäleireillä

- Kertausharjoitusten järjestäminen kesäleireillä oli usein kova ponnistus koko aselajille
  - Osaavia ja ammattitaitoisia kertausharjoituskouluttajia piti koota ja rekrytoida kampaamalla koko valtakunta läpi (joukko-osastojen esikunnat, sotilasläänit ja sotilaspiirit, varikot ja muut huoltolaitokset jne.)
  - Koulutettavia reserviläisiä oli yhtä kouluttajaa tai koulutusryhmää kohden välillä liikaa
  - Erikoishenkilöstön kertausharjoituskoulutuksen porrastaminen, syystä että toimivia johtajia ei olisi niin lukuisasti päällekkäin R- ja Sota-ampumaharjoitusvaiheessa, osaltaan pidensi kh-kouluttajien koulutusaikaa. Sama koulutus kahdelle eri koulutuserälle.

Kertausharjoitukset kesäleirillä 1979

rtausharjoitukset

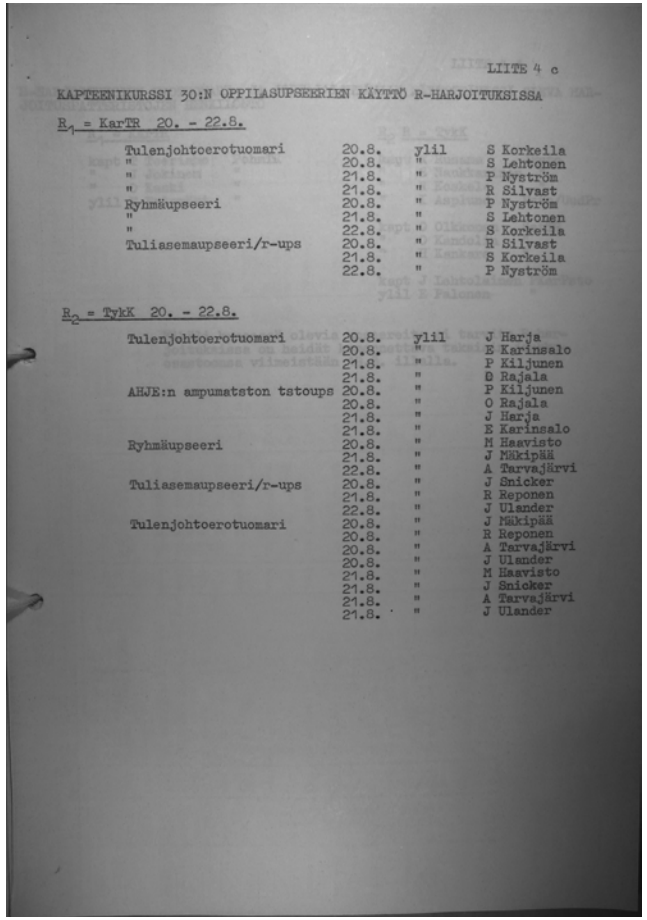
Leirillä toimeenpannaan 8.-23.8. seuraavat kertausharjoitukset

- 10 kpl ktpatteriston erikoishenkilöstöjä (E_1 ja E_2),
- 2 kpl tykistöryhmän johtoelimiä,
- Pre:n tykistötoimiston tiedustelu-upseerit,
- mittauspatterin erikoishenkilöstö,
- sotilaspappien kh,
- leirille osallistuu rautatieupseerien kh-os 23.-25.8.

Ktpatteriston erikoishenkilöstön kertausharjoitukset on suunniteltava siten, että E_2 ovat toimivina johtajina 33.viikolla (13.-19.8.), jolloin E_1 ovat vielä pääosin johdetussa koulutuksessa. E_1 ovat toimivina johtajina 34.viikolla.

LE:n huoltopäällikkö järjestää kertausharjoitukseen osallistuville huoltopäälliköille sekä kt:n sotilaspapeille keskitettyä koulutusta (upseerikokelaiden huoltokurssin koulutukseen soveltuvin osin liittyen).

Kapteenikurssi kesäleirillä – tehtävät R-harjoituksessa

LIITE 4 c

KAPTEENIKURSSI 30:N OPPILASUPSEERIEN KÄYTTÖ R-HARJOITUKSISSA

R_1 = KarTR 20. - 22.8.

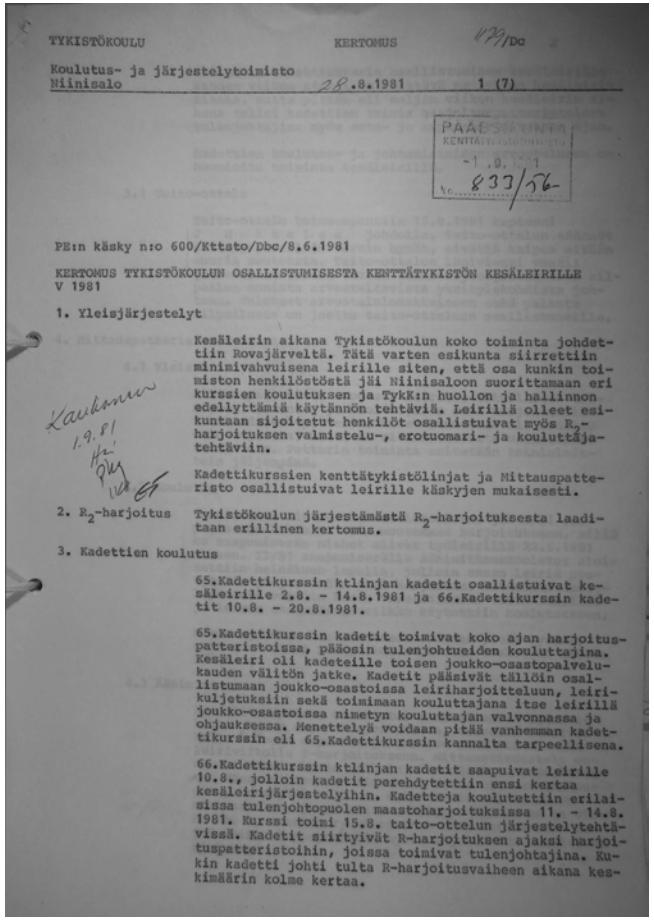
Tulenjohtoerotuomari	20.8.	ylil	S Korkeila
"	20.8.	"	S Lehtonen
"	21.8.	"	P Nyström
"	21.8.	"	R Silvast
Ryhmäupseeri	20.8.	"	P Nyström
"	21.8.	"	S Lehtonen
"	22.8.	"	S Korkeila
Tuliasemaupseeri/r-ups	20.8.	"	R Silvast
	21.8.	"	S Korkeila
	22.8.	"	P Nyström

R_2 = TykK 20. - 22.8.

Tulenjohtoerotuomari	20.8.	ylil	J Harja
	20.8.	"	E Karinsalo
	21.8.	"	P Kiljunen
	21.8.	"	D Rajala
AHJE:n ampumatston tstoups	20.8.	"	P Kiljunen
	20.8.	"	O Rajala
	21.8.	"	J Harja
	21.8.	"	E Karinsalo
Ryhmäupseeri	20.8.	"	M Haavisto
	21.8.	"	J Mäkipää
	22.8.	"	A Tarvajärvi
Tuliasemaupseeri/r-ups	20.8.	"	J Snicker
	21.8.	"	R Reponen
	22.8.	"	J Ulander
Tulenjohtoerotuomari	20.8.	"	J Mäkipää
	20.8.	"	R Reponen
	20.8.	"	A Tarvajärvi
	20.8.	"	J Ulander
	21.8.	"	M Haavisto
	21.8.	"	J Snicker
	21.8.	"	A Tarvajärvi
	21.8.	"	J Ulander

- Kapteenikurssin oppilaat
  - A-ammunnoissa ampumaharjoituksen johtajina
  - R-harjoituksissa
    - Tulenjohtoerotuomareina
    - Ryhmäupseereina (TykrJoPo)
    - Tuliasemaupseereina (TykrJoPo)
    - Ampumatoimiston toimistoupseereina

Kadettien koulutus kesäleirillä 1982

TYKISTÖKOULU KERTOMUS

Koulutus- ja järjestelytoimisto
Niinisalo 28.8.1981 1 (7)

PE:n käsky n:o 600/Kttsto/Dbc/8.6.1981

KERTOMUS TYKISTÖKOULUN OSALLISTUMISESTA KENTTÄTYKISTÖN KESÄLEIRILLE V 1981

1. Yleisjärjestelyt

Kesäleirin aikana Tykistökoulun koko toiminta johdettiin Rovajärveltä. Tätä varten esikunta siirrettiin minimivahvuisena leirille siten, että osa kunkin toimiston henkilöstöstä jäi Niinisaloon suorittamaan eri kurssien koulutuksen ja TykK:n huollon ja hallinnon edellyttämiä käytännön tehtäviä. Leirillä olleet esikuntaan sijoitetut henkilöt osallistuivat myös R_2-harjoituksen valmistelu-, erotuomari- ja kouluttajatehtäviin.

Kadettikurssien kenttätykistölinjat ja Mittauspatteristo osallistuivat leirille käskyjen mukaisesti.

2. R_2-harjoitus Tykistökoulun järjestämästä R_2-harjoituksesta laaditaan erillinen kertomus.

3. Kadettien koulutus

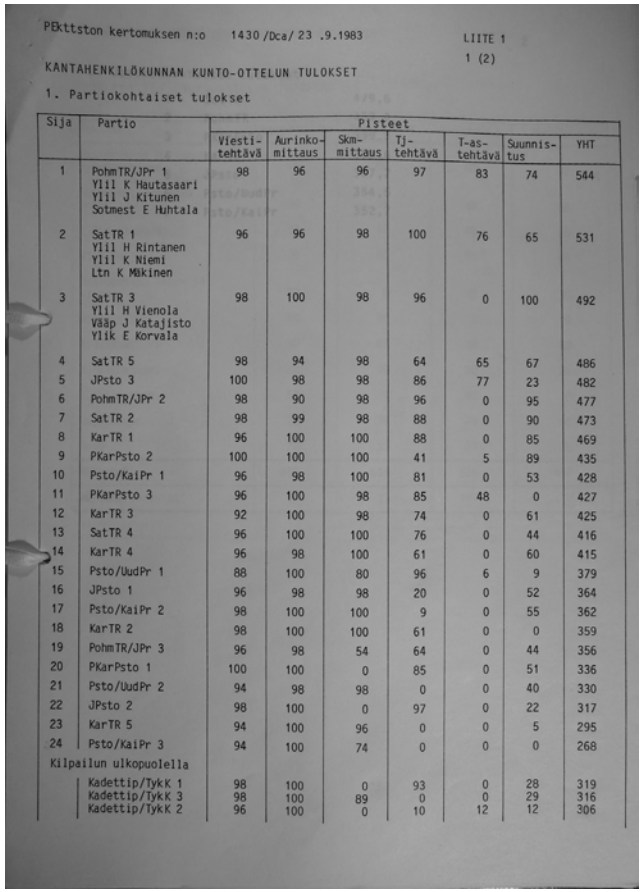
65.Kadettikurssin ktlinjan kadetit osallistuivat kesäleirille 2.8. - 14.8.1981 ja 66.Kadettikurssin kadetit 10.8. - 20.8.1981.

65.Kadettikurssin kadetit toimivat koko ajan harjoituspatteristoissa, pääosin tulenjohtueiden kouluttajina. Kesäleiri oli kadeteille toisen joukko-osastopalvelukauden välitön jatke. Kadetit pääsivät tällöin osallistumaan joukko-osastoissa leiriharjoitteluun, leirikuljetuksiin sekä toimimaan kouluttajana itse leirillä joukko-osastoissa nimetyn kouluttajan valvonnassa ja ohjauksessa. Menettelyä voidaan pitää vanhemman kadettikurssin eli 65.Kadettikurssin kannalta tarpeellisena.

66.Kadettikurssin ktlinjan kadetit saapuivat leirille 10.8., jolloin kadetit perehdytettiin ensi kertaa kesäleirijärjestelyihin. Kadetteja koulutettiin erilaisissa tulenjohtopuolen maastoharjoituksissa 11. - 14.8. 1981. Kurssi toimi 15.8. taito-ottelun järjestelytehtävissä. Kadetit siirtyivät R-harjoituksen ajaksi harjoituspatteristoihin, joissa toimivat tulenjohtajina. Kukin kadetti johti tulta R-harjoitusvaiheen aikana keskimäärin kolme kertaa.

- Kolmannen vuosikurssin kadetit toimivat tulenjohtueen kouluttajina
- Toisen vuosikurssin kadetit pääosin tulenjohtokoulutuksessa ja R-harjoituksissa tulenjohtajina. Taito-ottelussa toimitsijatehtävät
- Kadettien osallistuminen kunto-otteluun (kadettipartiot kilpailun ulkopuolella) kesästä 1983 alkaen.

Kadettien koulutus kesäleirillä 1983

PEkttston kertomuksen n:o 1430 /Dca/ 23 .9.1983 LIITE 1

1 (2)

KANTAHENKILÖKUNNAN KUNTO-OTTELUN TULOKSET

1. Partiokohtaiset tulokset

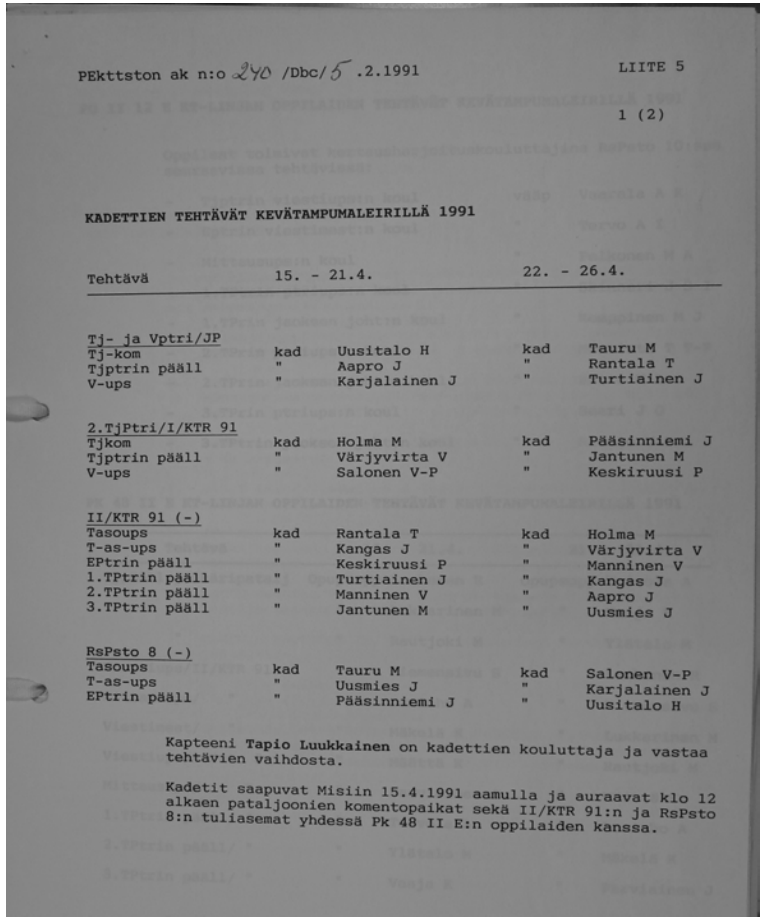
Sija	Partio	Pisteet						
		Viesti-tehtävä	Aurinko-mittaus	Skm-mittaus	Tj-tehtävä	T-as-tehtävä	Suunnis-tus	YHT
1	PohmTR/JPr 1 Ylil K Hautasaari Ylil J Kitunen Sotmest E Huhtala	98	96	96	97	83	74	544
2	SatTR 1 Ylil H Rintanen Ylil K Niemi Ltn K Mäkinen	96	96	98	100	76	65	531
3	SatTR 3 Ylil H Vienola Vääp J Katajisto Ylik E Korvala	98	100	98	96	0	100	492
4	SatTR 5	98	94	98	64	65	67	486
5	JPsto 3	100	98	98	86	77	23	482
6	PohmTR/JPr 2	98	90	98	96	0	95	477
7	SatTR 2	98	99	98	88	0	90	473
8	KarTR 1	96	100	100	88	0	85	469
9	PKarPsto 2	100	100	100	41	5	89	435
10	Psto/KaiPr 1	96	98	100	81	0	53	428
11	PKarPsto 3	96	100	98	85	48	0	427
12	KarTR 3	92	100	98	74	0	61	425
13	SatTR 4	96	100	100	76	0	44	416
14	KarTR 4	96	98	100	61	0	60	415
15	Psto/UudPr 1	88	100	80	96	6	9	379
16	JPsto 1	96	98	98	20	0	52	364
17	Psto/KaiPr 2	98	100	100	9	0	55	362
18	KarTR 2	98	100	100	61	0	0	359
19	PohmTR/JPr 3	96	98	54	64	0	44	356
20	PKarPsto 1	100	100	0	85	0	51	336
21	Psto/UudPr 2	94	98	98	0	0	40	330
22	JPsto 2	98	100	0	97	0	22	317
23	KarTR 5	94	100	96	0	0	5	295
24	Psto/KaiPr 3	94	100	74	0	0	0	268
Kilpailun ulkopuolella								
	Kadettip/TykK 1	98	100	0	93	0	28	319
	Kadettip/TykK 3	98	100	89	0	0	29	316
	Kadettip/TykK 2	96	100	0	10	12	12	306

66. Kadettikurssin kadetit kunto-ottelussa kesäleirillä 1983 kilpailun ulkopuolisina osallistujina

Kadettien menestys ei ollut niin mittavaa, että etteikö heitä olisi voinut ottaa kisaan mukaan täysivaltaisina osallistujina.

Huomattakoon, että tuliasematehtävä kyseisenä vuonna oli haastava. Yleensä pisteet tästä tehtävästä olivat joukkueilla puhdas nolla (0).

Kadettien ja opistoupseerioppilaiden koulutus kevätleirillä 1991

PEkttston ak n:o 240 /Dbc/5 .2.1991 LIITE 5

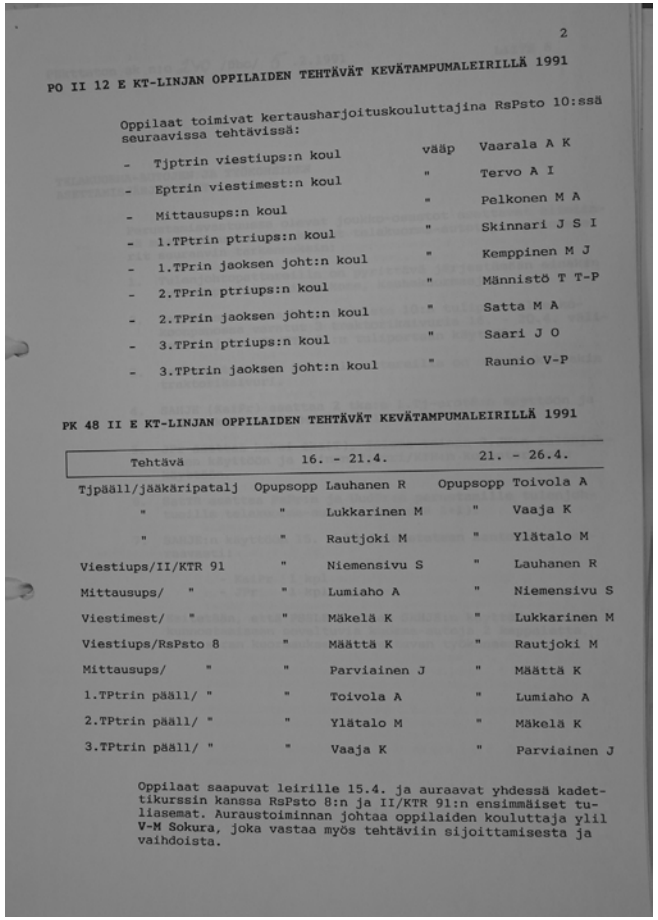
1 (2)

KADETTIEN TEHTÄVÄT KEVÄTAMPUMALEIRILLÄ 1991

Tehtävä	15. - 21.4.		22. - 26.4.	
Tj- ja Vptri/JP				
Tj-kom	kad	Uusitalo H	kad	Tauru M
Tjptrin pääll	"	Aapro J	"	Rantala T
V-ups	"	Karjalainen J	"	Turtiainen J
2.TjPtri/I/KTR 91				
Tjkom	kad	Holma M	kad	Pääsinniemi J
Tjptrin pääll	"	Värjyvirta V	"	Jantunen M
V-ups	"	Salonen V-P	"	Keskiruusi P
II/KTR 91 (-)				
Tasoups	kad	Rantala T	kad	Holma M
T-as-ups	"	Kangas J	"	Värjyvirta V
EPtrin pääll	"	Keskiruusi P	"	Manninen V
1.TPtrin pääll	"	Turtiainen J	"	Kangas J
2.TPtrin pääll	"	Manninen V	"	Aapro J
3.TPtrin pääll	"	Jantunen M	"	Uusmies J
RsPsto 8 (-)				
Tasoups	kad	Tauru M	kad	Salonen V-P
T-as-ups	"	Uusmies J	"	Karjalainen J
EPtrin pääll	"	Pääsinniemi J	"	Uusitalo H

Kapteeni **Tapio Luukkainen** on kadettien kouluttaja ja vastaa tehtävien vaihdosta.

Kadetit saapuvat Misiin 15.4.1991 aamulla ja auraavat klo 12 alkaen pataljoonien komentopaikat sekä II/KTR 91:n ja RsPsto 8:n tuliasemat yhdessä Pk 48 II E:n oppilaiden kanssa.

2

PO II 12 E KT-LINJAN OPPILAIDEN TEHTÄVÄT KEVÄTAMPUMALEIRILLÄ 1991

Oppilaat toimivat kertausharjoituskouluttajina RsPsto 10:ssä seuraavissa tehtävissä:

- Tjptrin viestiups:n koul	vääp	Vaarala A K
- Eptrin viestimest:n koul	"	Tervo A I
- Mittausups:n koul	"	Pelkonen M A
- 1.TPtrin ptriups:n koul	"	Skinnari J S I
- 1.TPrin jaoksen joht:n koul	"	Kemppinen M J
- 2.TPrin ptriups:n koul	"	Männistö T T-P
- 2.TPrin jaoksen joht:n koul	"	Satta M A
- 3.TPrin ptriups:n koul	"	Saari J O
- 3.TPtrin jaoksen joht:n koul	"	Raunio V-P

PK 48 II E KT-LINJAN OPPILAIDEN TEHTÄVÄT KEVÄTAMPUMALEIRILLÄ 1991

Tehtävä	16. - 21.4.		21. - 26.4.	
Tjpääll/jääkäripatalj	Opupsopp	Lauhanen R	Opupsopp	Toivola A
"	"	Lukkarinen M	"	Vaaja K
"	"	Rautjoki M	"	Ylätalo M
Viestiups/II/KTR 91	"	Niemensivu S	"	Lauhanen R
Mittausups/ "	"	Lumiaho A	"	Niemensivu S
Viestimest/ "	"	Mäkelä K	"	Lukkarinen M
Viestiups/RsPsto 8	"	Määttä K	"	Rautjoki M
Mittausups/ "	"	Parviainen J	"	Määttä K
1.TPtrin pääll/ "	"	Toivola A	"	Lumiaho A
2.TPtrin pääll/ "	"	Ylätalo M	"	Mäkelä K
3.TPtrin pääll/ "	"	Vaaja K	"	Parviainen J

Oppilaat saapuvat leirille 15.4. ja auraavat yhdessä kadettikurssin kanssa RsPsto 8:n ja II/KTR 91:n ensimmäiset tuliasemat. Auraustoiminnan johtaa oppilaiden kouluttaja ylil **V-M Sokura**, joka vastaa myös tehtäviin sijoittamisesta ja vaihdoista.

Leirijuhlat

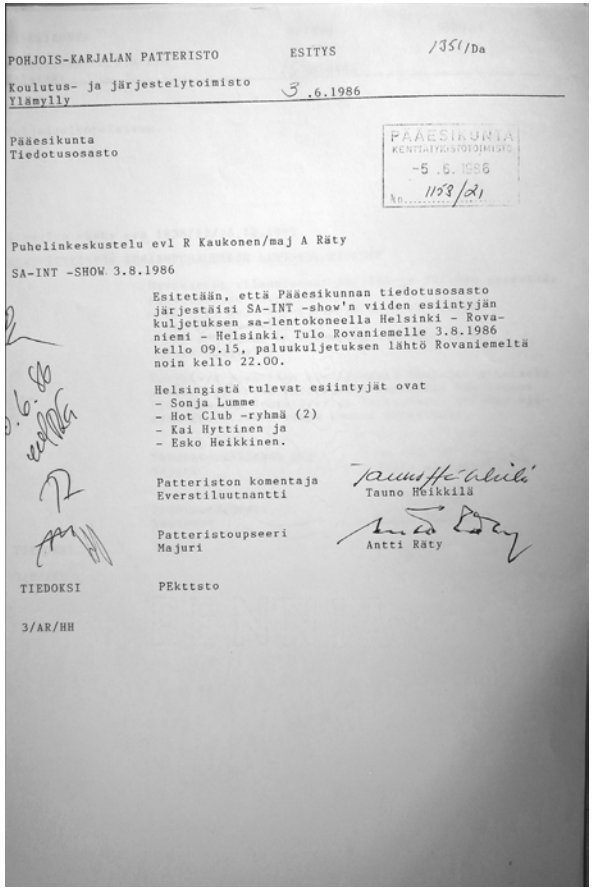

Leirijuhlat

SA-INT SHOW

POHJOIS-KARJALAN PATTERISTO ESITYS 1351/Da

Koulutus- ja järjestelytoimisto
Ylämylly 3.6.1986

Pääesikunta
Tiedotusosasto

PÄÄESIKUNTA
KENTTÄTEKNIIKKATOIMISTO
-5.6.1986
No 1158/21

Puhelinkeskustelu evl R Kaukonen/maj A Räty

SA-INT -SHOW 3.8.1986

Esitetään, että Pääesikunnan tiedotusosasto järjestäisi SA-INT -show'n viiden esiintyjän kuljetuksen sa-lentokoneella Helsinki - Rovaniemi - Helsinki. Tulo Rovaniemelle 3.8.1986 kello 09.15, paluukuljetuksen lähtö Rovaniemeltä noin kello 22.00.

Helsingistä tulevat esiintyjät ovat
- Sonja Lumme
- Hot Club -ryhmä (2)
- Kai Hyttinen ja
- Esko Heikkinen.

Patteriston komentaja
Everstiluutnantti
Tauno Heikkilä

Patteristoupseeri
Majuri
Antti Räty

TIEDOKSI PEkttsto

3/AR/HH

SA-INT SHOW

Pääosa kameramiehistä oikeilla paikoillaan SA-INT Show’ssa

Back Stage’lla

Kalustoesittelyt ja näytösammunnat leirijuhlissa

Vierailut ja tarkastukset

- Jokaisella kesäleirillä on vieraillut lukuisa joukko
  - ulkomaalaisia ja kotimaisia sotilaita,
  - puolustushallintojen edustajia,
  - yhteistyökumppaneita niin teollisuudesta kuin siviilihallinnosta
  - paikallisia viranomaisia
  - Valtakunnallisia ja paikallisia järjestöjen ja yhdistysten edustajia

Vierailut ja tarkastukset

- Tämä vilkkaan vierailutoiminnan tarkoituksena on muun muassa
  - Esitellä suomalaisen kenttätykistön ja kranaatinheittimistön osaamista ja suorituskykyä
  - Esitellä suomalaisen asevelvollisuusarmeijan koulutusjärjestelmää ja asevelvollisten (vm ja res) osaamista ja motivaatiota
  - Tutustuttaa ja perehdyttää tykistön ja kranaatinheittimistön käyttöperiaatteisiin ja niihin olosuhteisiin, joissa aselajin joukkoja käytetään
  - Tutkia ja selvittää mahdollisuuksia yhteistyöhön ja yhteistyön syventämiseen (esim. Pohjoismaiset yhteiset tykistön ampumaharjoitukset)
  - Tarjota mahdollisuuksia, molemminpuolinen hyöty huomioiden, uuden sotavarustuksen tutkimukseen, testaamiseen ja kokeiluihin
  - Keskustella ja neuvotella paikan päällä ampumakenttäalueen käytöstä ja sen kehittämisestä ottaen huomioon myös muiden toimijoiden tarpeet

Ylipäällikkö

Puolustusvoimain komentaja

PUOLUSTUSVOIMAIN KOMENTAJAN PUHE KENTTÄTYKISTÖN 40-VUOTISJUHLALEIRIN KATSELMUKSESSA 6.8.1989

Tykkimiehet, sotilaat, arvoisa juhlayleisö,

Kenttätykistö muodostaa jatkuvasti maavoimiemme tulivoiman rungon. Meidän oloissamme kenttätykistön tulee myös korvata muissa maissa rynnäkkökoneilla saatava tulituki ja turvata kaukotoiminnan tulentarve. Sotiemme kokemukset kenttätykistön merkityksestä puolustuksemme onnistumiselle ovat tänä päivänä vielä käyttökelpoisia.

Puolustusvoimien suorituskyky ja uskottavuus luodaan rauhan ajan suunnittelu-, kehittämis- ja koulutustyöllä. Vain todellisella suorituskyvyllä on turvallisuuspoliittista ja sotilaallista merkitystä. Sentähden rauhan ajan työn tulosten on kestettävä ankara asiantuntijoiden arviointi ja kritiikki.
Kenttätykistömme asejärjestelmän toimivuus on voitava osoittaa todeksi kaikissa olosuhteissamme ja kaikissa todennäköisissä tilannevaihtoehdoissa.

Tiedämme, että kenttätykistön teho riippuu siitä, miten eri osatoiminnat - tiedustelu, sääpalvelu sekä mittaus-, viesti-, tulenjohto- ja tuliasematoiminta saadaan sujumaan nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Niukat voimavaramme on pyrittävä aina keskittämään ratkaisuvaiheisiin. Sentähden kenttätykistön on osoittettava suorituskykynsä yhtymien puitteissa, tykistöryhmien tulitoiminnassaja yhteistoiminnassa muiden aselajien ja puolustushaarojen kanssa.

Ulkomaiset sotilasasiamiehet ja muut sotilasedustajat

Ulkomaiset sotilasasiamiehet ja muut sotilasedustajat

- Muisteluita Venäjän sotilasasiamiehestä
- Tapahtui joskus vuosina 1994 – 1996, kun olin PE-KTtstossa osastoesiupseerina
- Vieraili osana Suomeen akkreditoituja sotilasasiamiesten delegaatiota
- Olin kyseisen vierailuosaston oppaana harjoitusalueella
- Kaveri oli koko vierailun ajan kuin niskavilloihin kiinni juuttunut hirvikärpänen

Kilpailut

- Kilpailut ovat perinteisesti kuuluneet tykistön kesäleirien ohjelmaan
  - MPKK:n sa -kuva-arkiston mukaan kilpailulajeina on ollut muun muassa
    - Kalastuskilpailut
    - Tykinvetäjien kuljettajien kilpailut
      - Niin hevosvetoisen kuin moottorivetoisen tykin kuljettajat
- Kesäleireillä järjestettiin harjoituspatteristojen välisiä kilpailuja
  - Varusmiesten taito-ottelu vuosina 1978 - xxxx
  - Tykistökenraali Nenosen tulenavauskilpailu vuosina xxxx - xxxx
  - Kantahenkilökunnan kunto-ottelu vuosina xxxx – xxxx
  - Varusmiesten ryhmäkohtaiset kilpailut vuosina xxxx - xxxx

Kilpailut Rovajärven tykistöleireillä

- Oheisessa kuvassa hevosvetoisen tykistön vetovaljakon kilpailusuoritus
- Kilpailun sääntöjä en tiedä, mutta voisi kuvitella, että arvosteltaviin kohteisiin kuuluivat aika, valjakon ja tykin kosketukset reitin tolppiin, hevosten käsittely jne.
- Kuva on vuoden 19xx kesäleiriltä

Kilpailut Rovajärven tykistöleirillä

- Kuvassa moottoroidun tykistön tykinvetäjien kuljettajien kilpailu
- Todettakoon, että kilpailusuorituksen seuraajia (asiasta kiinnostuneita) on mittavasti enemmän kuin vastaavassa hevosvetoisessa kisassa

Kilpailut Rovajärven tykistöleirillä

- Kuva kalastuskilpailusta
- Ilmeisesti tämä kalastuskilpailu oli tarkoitettu kantahenkilökunnalle
- Ollessani palveluksessa kalastuskilpailuja ei järjestetty Rovajärvellä, mutta innokkaita kalastajia kyllä harjoitus-patteristoista löytyi
- Kun esimerkiksi tuli komento, että A3-ampumaharjoitus on päättynyt, joukot siirtyvät johtajiensa johdoilla majoitusalueilleen, niin kalamiesten kisa käytiin siitä kuka ennättää ensimmäisenä kokemaan Rovajärvessä olevat pyydyksensä.

LE

Tykistökenraali Nenosen tulenaloituskilpailu

Tykistökenraali Nenosen tulenaloituskilpailu

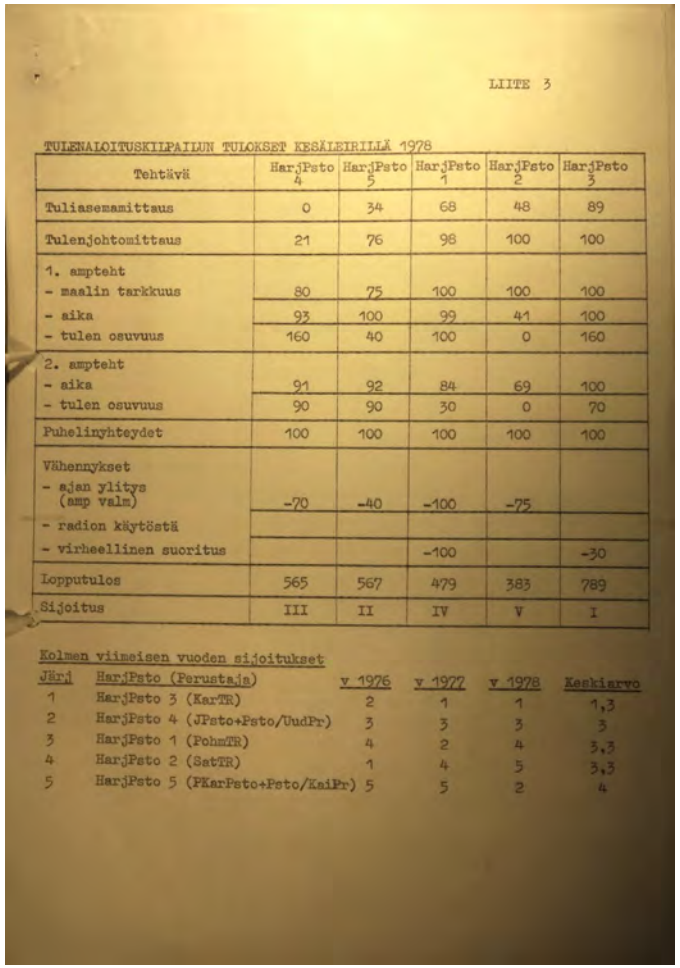

Tykistökenraali Nenosen tulenaloituskilpailun tulokset kesäleirillä 1978

LIITE 3

TULENALOITUSKILPAILUN TULOKSET KESÄLEIRILLÄ 1978

Tehtävä	HarjPsto 4	HarjPsto 5	HarjPsto 1	HarjPsto 2	HarjPsto 3
Tuliasemamittaus	0	34	68	48	89
Tulenjohtomittaus	21	76	98	100	100
1. ampteht					
- maalin tarkkuus	80	75	100	100	100
- aika	93	100	99	41	100
- tulen osuvuus	160	40	100	0	160
2. ampteht					
- aika	91	92	84	69	100
- tulen osuvuus	90	90	30	0	70
Puhelinyhteydet	100	100	100	100	100
Vähennykset					
- ajan ylitys (amp valm)	-70	-40	-100	-75	
- radion käytöstä					
- virheellinen suoritus			-100		-30
Lopputulos	565	567	479	383	789
Sijoitus	III	II	IV	V	I

Kolmen viimeisen vuoden sijoitukset

Järj	HarjPsto (Perustaja)	v 1976	v 1977	v 1978	Keskiarvo
1	HarjPsto 3 (KarTR)	2	1	1	1,3
2	HarjPsto 4 (JPsto+Psto/UudPr)	3	3	3	3
3	HarjPsto 1 (PohmTR)	4	2	4	3,3
4	HarjPsto 2 (SatTR)	1	4	5	3,3
5	HarjPsto 5 (PKarPsto+Psto/KaiPr)	5	5	2	4

Varusmiesten taito-ottelu

TAITO-OTTELU

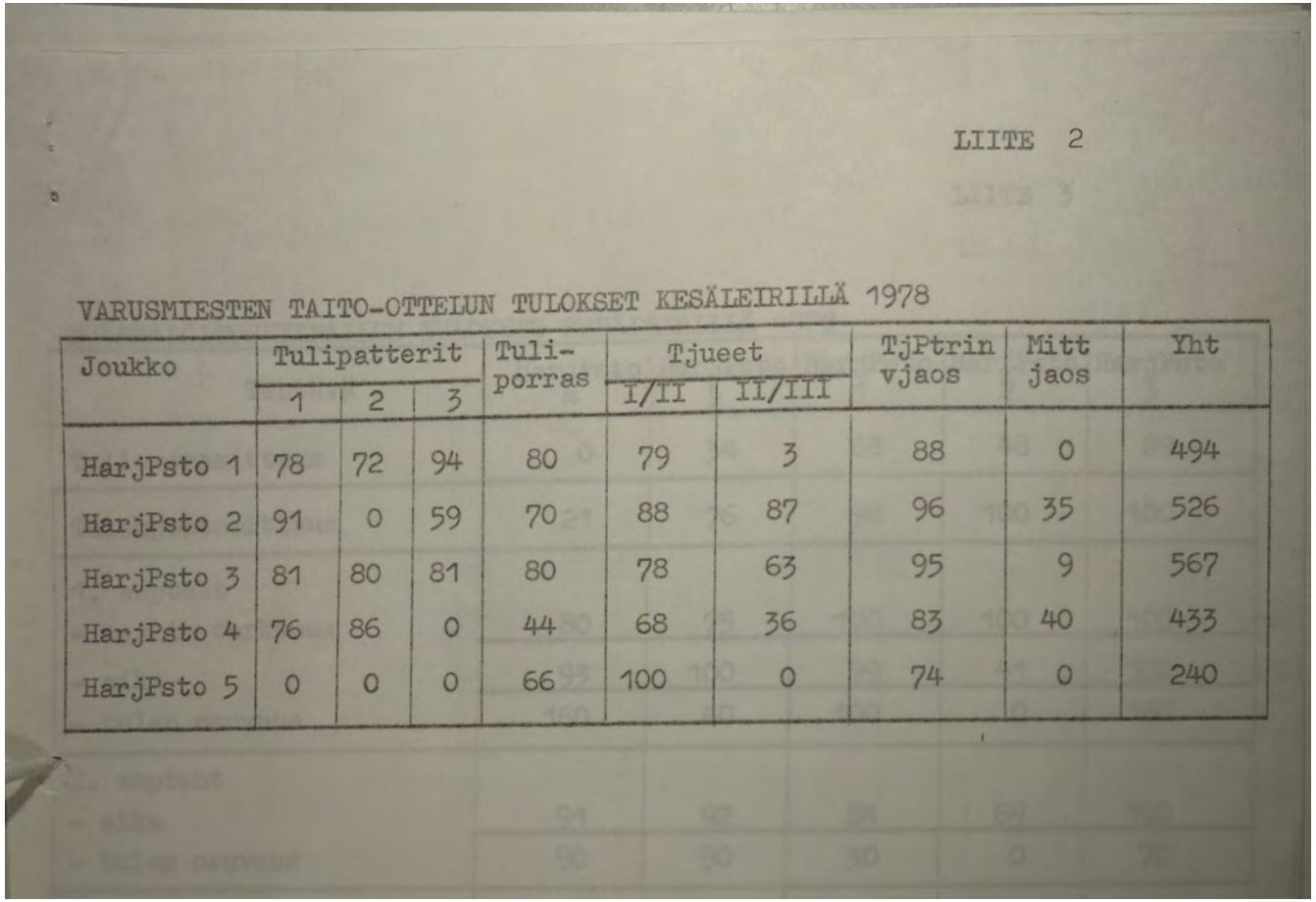
Taito-ottelu järjestetään vuosittain kenttätykistön kesäleirin ohjelmaan kuuluvana harjoituspatteristojen välisenä kenttätykistötaidollisena kilpailuna. Patteristo ryhmittyy yhden tunnin aikana taisteluasemiin upseerikokelaiden ja ryhmänjohtajien johdossa. Asemestari ja moottoriupseeri ovat ainoat henkilökuntaan kuuluvat, mutta hekään eivät saa puuttua koulutukseen, ainoastaan mahdollisiin kaluston rikkoutumisiin.

Siis kyseessä on todellinen varusmiesjohtajien taidon punnitseminen.

Tulokset kesäleirillä 1980:

1. HarjPsto 4
2. HarjPsto 3
3. HarjPsto 2
4. HarjPsto 1

Varusmiesten taito-ottelukilpailun tulokset kesäleirillä 1978

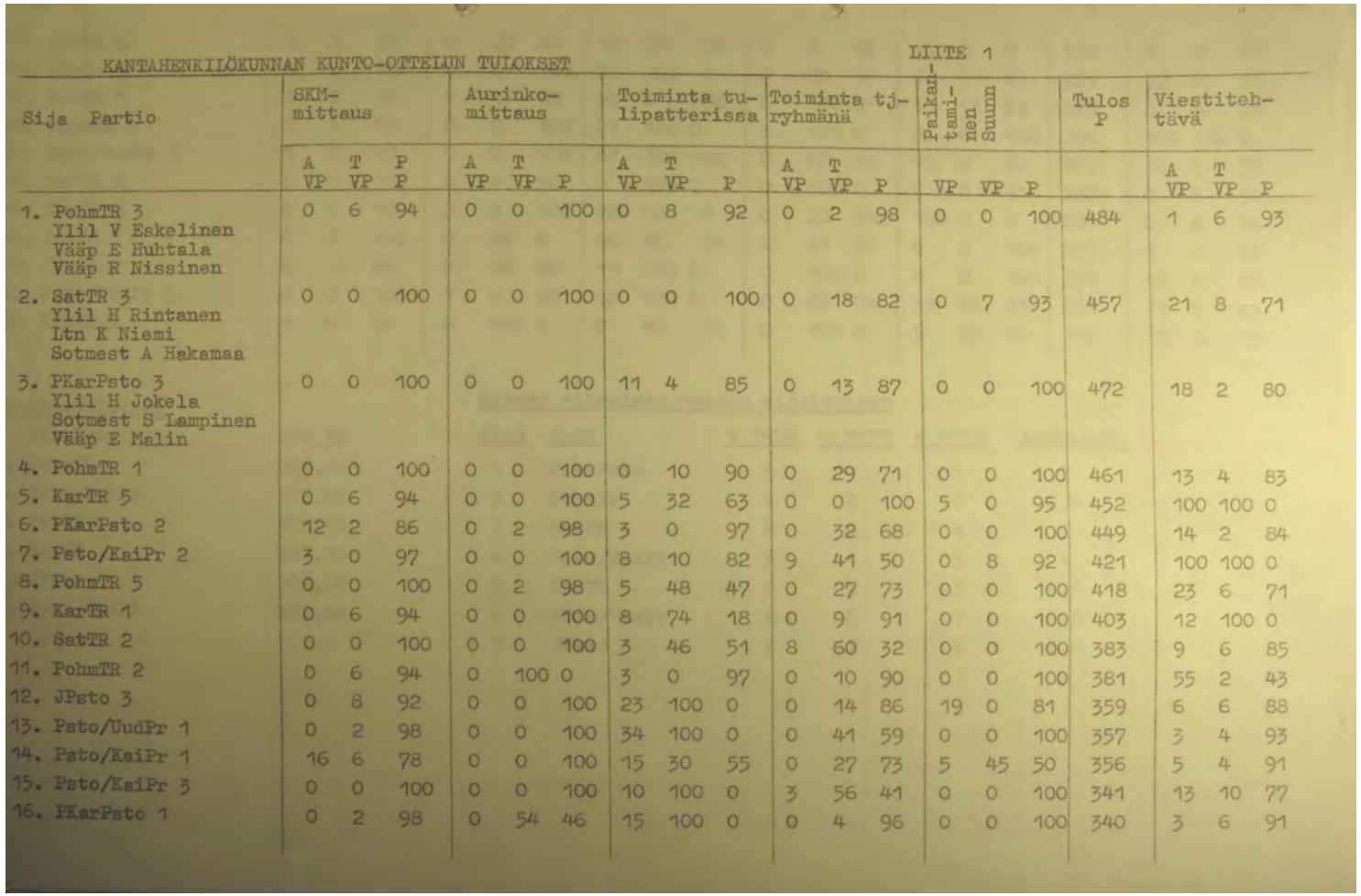

LIITE 2

VARUSMIESTEN TAITO-OTTELUN TULOKSET KESÄLEIRILLÄ 1978

Joukko	Tulipatterit			Tuli-porras	Tjueet		TjPtrin vjaos	Mitt jaos	Yht
	1	2	3		I/II	II/III			
HarjPsto 1	78	72	94	80	79	3	88	0	494
HarjPsto 2	91	0	59	70	88	87	96	35	526
HarjPsto 3	81	80	81	80	78	63	95	9	567
HarjPsto 4	76	86	0	44	68	36	83	40	433
HarjPsto 5	0	0	0	66	100	0	74	0	240

Kantahenkilökunnan kunto-ottelun tulokset kesäleirillä 1978

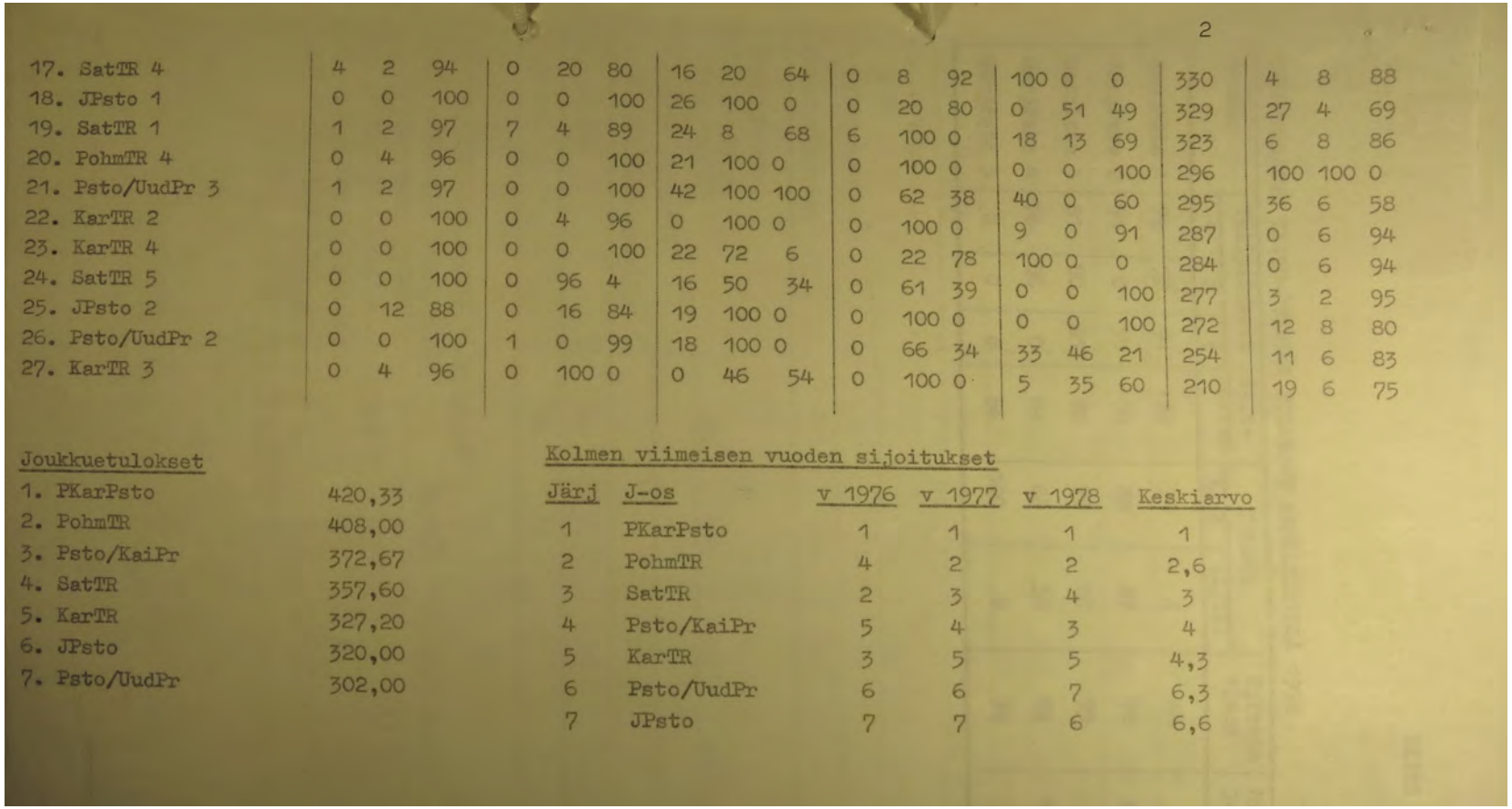

KANTAHENKILÖKUNNAN KUNTO-OTTELUN TULOKSET

LIITE 1

Sija	Partio	SKM-mittaus			Aurinko-mittaus			Toiminta tulipatterissa			Toiminta tj-ryhmänä			Paikantaminen Suunn			Tulos P	Viestitehtävä		
		A VP	T VP	P P	A VP	T VP	P	A VP	T VP	P	A VP	T VP	P	VP	VP	P		A VP	T VP	P
1.	PohmTR 3 Ylil V Eskelinen Vääp E Huhtala Vääp R Nissinen	0	6	94	0	0	100	0	8	92	0	2	98	0	0	100	484	1	6	93
2.	SatTR 3 Ylil H Rintanen Ltn K Niemi Sotmest A Hakamaa	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	18	82	0	7	93	457	21	8	71
3.	PKarPsto 3 Ylil H Jokela Sotmest S Lampinen Vääp E Malin	0	0	100	0	0	100	11	4	85	0	13	87	0	0	100	472	18	2	80
4.	PohmTR 1	0	0	100	0	0	100	0	10	90	0	29	71	0	0	100	461	13	4	83
5.	KarTR 5	0	6	94	0	0	100	5	32	63	0	0	100	5	0	95	452	100	100	0
6.	PKarPsto 2	12	2	86	0	2	98	3	0	97	0	32	68	0	0	100	449	14	2	84
7.	Psto/KaiPr 2	3	0	97	0	0	100	8	10	82	9	41	50	0	8	92	421	100	100	0
8.	PohmTR 5	0	0	100	0	2	98	5	48	47	0	27	73	0	0	100	418	23	6	71
9.	KarTR 1	0	6	94	0	0	100	8	74	18	0	9	91	0	0	100	403	12	100	0
10.	SatTR 2	0	0	100	0	0	100	3	46	51	8	60	32	0	0	100	383	9	6	85
11.	PohmTR 2	0	6	94	0	100	0	3	0	97	0	10	90	0	0	100	381	55	2	43
12.	JPsto 3	0	8	92	0	0	100	23	100	0	0	14	86	19	0	81	359	6	6	88
13.	Psto/UudPr 1	0	2	98	0	0	100	34	100	0	0	41	59	0	0	100	357	3	4	93
14.	Psto/KaiPr 1	16	6	78	0	0	100	15	30	55	0	27	73	5	45	50	356	5	4	91
15.	Psto/KaiPr 3	0	0	100	0	0	100	10	100	0	3	56	41	0	0	100	341	13	10	77
16.	PKarPsto 1	0	2	98	0	54	46	15	100	0	0	4	96	0	0	100	340	3	6	91

Kantahenkilökunnan kunto-ottelun tulokset kesäleirillä 1978 (jatk)

17. SatTR 4	4	2	94	0	20	80	16	20	64	0	8	92	100	0	0	330	4	8	88
18. JPsto 1	0	0	100	0	0	100	26	100	0	0	20	80	0	51	49	329	27	4	69
19. SatTR 1	1	2	97	7	4	89	24	8	68	6	100	0	18	13	69	323	6	8	86
20. PohmTR 4	0	4	96	0	0	100	21	100	0	0	100	0	0	0	100	296	100	100	0
21. Psto/UudPr 3	1	2	97	0	0	100	42	100	100	0	62	38	40	0	60	295	36	6	58
22. KarTR 2	0	0	100	0	4	96	0	100	0	0	100	0	9	0	91	287	0	6	94
23. KarTR 4	0	0	100	0	0	100	22	72	6	0	22	78	100	0	0	284	0	6	94
24. SatTR 5	0	0	100	0	96	4	16	50	34	0	61	39	0	0	100	277	3	2	95
25. JPsto 2	0	12	88	0	16	84	19	100	0	0	100	0	0	0	100	272	12	8	80
26. Psto/UudPr 2	0	0	100	1	0	99	18	100	0	0	66	34	33	46	21	254	11	6	83
27. KarTR 3	0	4	96	0	100	0	0	46	54	0	100	0	5	35	60	210	19	6	75

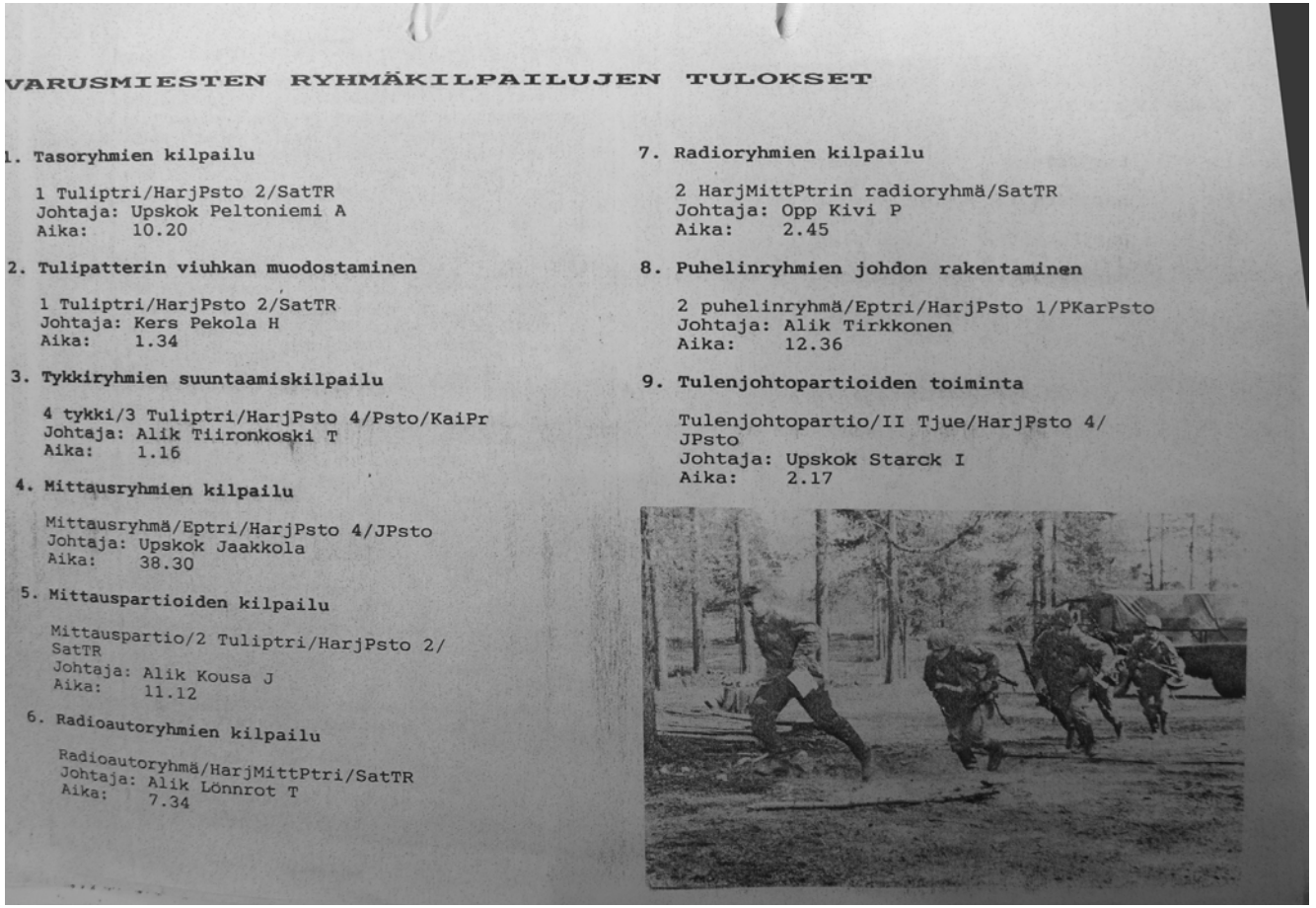
Joukkuetulokset

1. PKarPsto	420,33
2. PohmTR	408,00
3. Psto/KaiPr	372,67
4. SatTR	357,60
5. KarTR	327,20
6. JPsto	320,00
7. Psto/UudPr	302,00

Kolmen viimeisen vuoden sijoitukset

Järj	J-os	v 1976	v 1977	v 1978	Keskiarvo
1	PKarPsto	1	1	1	1
2	PohmTR	4	2	2	2,6
3	SatTR	2	3	4	3
4	Psto/KaiPr	5	4	3	4
5	KarTR	3	5	5	4,3
6	Psto/UudPr	6	6	7	6,3
7	JPsto	7	7	6	6,6

Varusmiesten ryhmäkilpailut – kesäleiri 1989

VARUSMIESTEN RYHMÄKILPAILUJEN TULOKSET

1. Tasoryhmien kilpailu

1 Tuliptri/HarjPsto 2/SatTR
Johtaja: Upskok Peltoniemi A
Aika: 10.20

2. Tulipatterin viuhkan muodostaminen

1 Tuliptri/HarjPsto 2/SatTR
Johtaja: Kers Pekola H
Aika: 1.34

3. Tykkiryhmien suuntaamiskilpailu

4 tykki/3 Tuliptri/HarjPsto 4/Psto/KaiPr
Johtaja: Alik Tiironkoski T
Aika: 1.16

4. Mittausryhmien kilpailu

Mittausryhmä/Eptri/HarjPsto 4/JPsto
Johtaja: Upskok Jaakkola
Aika: 38.30

5. Mittauspartioiden kilpailu

Mittauspartio/2 Tuliptri/HarjPsto 2/SatTR
Johtaja: Alik Kousa J
Aika: 11.12

6. Radioautoryhmien kilpailu

Radioautoryhmä/HarjMittPtri/SatTR
Johtaja: Alik Lönnrot T
Aika: 7.34

7. Radioryhmien kilpailu

2 HarjMittPtrin radioryhmä/SatTR
Johtaja: Opp Kivi P
Aika: 2.45

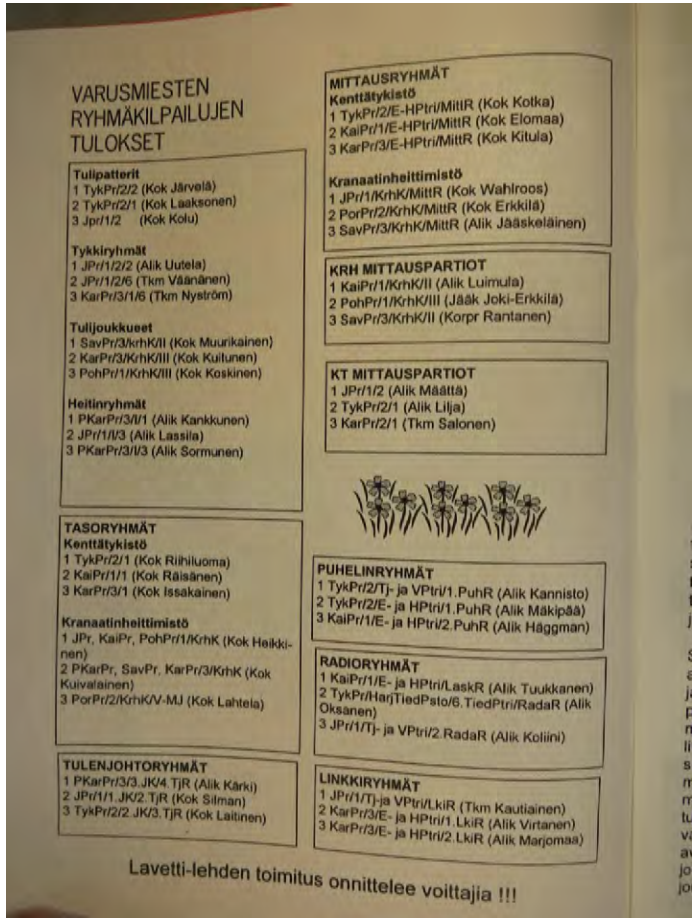
8. Puhelinryhmien johdon rakentaminen

2 puhelinryhmä/Eptri/HarjPsto 1/PKarPsto
Johtaja: Alik Tirkkonen
Aika: 12.36

9. Tulenjohtopartioiden toiminta

Tulenjohtopartio/II Tjue/HarjPsto 4/JPsto
Johtaja: Upskok Starck I
Aika: 2.17

Varusmiesten ryhmäkilpailut – kesäleiri 1997

VARUSMIESTEN RYHMÄKILPAILUJEN TULOKSET

Tulipatterit
1 TykPr/2/2 (Kok Järvelä)
2 TykPr/2/1 (Kok Laaksonen)
3 Jpr/1/2 (Kok Kolu)

Tykkiryhmät
1 JPr/1/2/2 (Alik Uutela)
2 JPr/1/2/6 (Tkm Väänänen)
3 KarPr/3/1/6 (Tkm Nyström)

Tulijoukkueet
1 SavPr/3/krhK/II (Kok Muurikainen)
2 KarPr/3/KrhK/III (Kok Kuitunen)
3 PohPr/1/KrhK/III (Kok Koskinen)

Heitinryhmät
1 PKarPr/3/I/1 (Alik Kankkunen)
2 JPr/1/I/3 (Alik Lassila)
3 PKarPr/3/I/3 (Alik Sormunen)

TASORYHMÄT
Kenttätykistö
1 TykPr/2/1 (Kok Riihiluoma)
2 KaiPr/1/1 (Kok Räisänen)
3 KarPr/3/1 (Kok Issakainen)

Kranaatinheittimistö
1 JPr, KaiPr, PohPr/1/KrhK (Kok Heikkinen)
2 PKarPr, SavPr, KarPr/3/KrhK (Kok Kuivalainen)
3 PorPr/2/KrhK/V-MJ (Kok Lahtela)

TULENJOHTORYHMÄT
1 PKarPr/3/3.JK/4.TjR (Alik Kärki)
2 JPr/1/1.JK/2.TjR (Kok Silman)
3 TykPr/2/2.JK/3.TjR (Kok Laitinen)

MITTAUSRYHMÄT
Kenttätykistö
1 TykPr/2/E-HPtri/MittR (Kok Kotka)
2 KaiPr/1/E-HPtri/MittR (Kok Elomaa)
3 KarPr/3/E-HPtri/MittR (Kok Kitula)

Kranaatinheittimistö
1 JPr/1/KrhK/MittR (Kok Wahlroos)
2 PorPr/2/KrhK/MittR (Kok Erkkilä)
3 SavPr/3/KrhK/MittR (Alik Jääskeläinen)

KRH MITTAUSPARTIOT
1 KaiPr/1/KrhK/II (Alik Luimula)
2 PohPr/1/KrhK/III (Jääk Joki-Erkkilä)
3 SavPr/3/KrhK/II (Korpr Rantanen)

KT MITTAUSPARTIOT
1 JPr/1/2 (Alik Määttä)
2 TykPr/2/1 (Alik Lilja)
3 KarPr/2/1 (Tkm Salonen)

PUHELINRYHMÄT
1 TykPr/2/T)- ja VPtri/1.PuhR (Alik Kannisto)
2 TykPr/2/E- ja HPtri/1.PuhR (Alik Mäkipää)
3 KaiPr/1/E- ja HPtri/2.PuhR (Alik Häggman)

RADIORYHMÄT
1 KaiPr/1/E- ja HPtri/LaskR (Alik Tuukkanen)
2 TykPr/HarjTiedPsto/6.TiedPtri/RadaR (Alik Oksänen)
3 JPr/1/T)- ja VPtri/2.RadaR (Alik Koliini)

LINKKIRYHMÄT
1 JPr/1/T)-ja VPtri/LkiR (Tkm Kautiainen)
2 KarPr/3/E- ja HPtri/1.LkiR (Alik Virtanen)
3 KarPr/3/E- ja HPtri/2.LkiR (Alik Marjomaa)

Lavetti-lehden toimitus onnittelee voittajia !!!

Kesäampumaleireihin liittyvät rakennusleirit

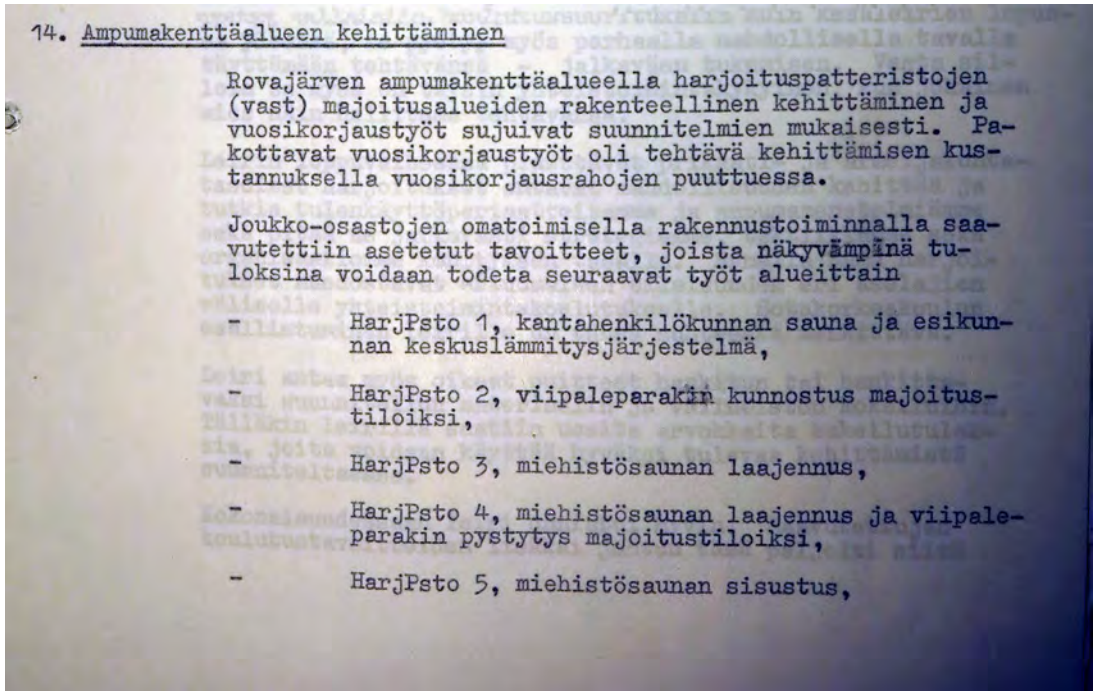
- Harjoituspatteristot lähettivät pääsääntöisesti jokaiselle kesäleirille muutamaa viikkoa ennen varsinaisen harjoituksen alkamista ns. rakennusleiriosaston
- Näiden rakennusleiriosastojen tehtävänä oli kunnostaa ja huoltaa leirialueiden rakennuksia ja tiloja sekä myös rakentaa uusia tarvittavia tiloja
- Rakennusleirin osastojen toiminta jatkui pääsääntöisesti myös varsinaisen ampumaleirin ajan, joskus tarvittaessa toiminta jatkui jopa ampumaleirin jälkeen.

Kesäampumaleireihin liittyvät rakennusleirit

- Useissa kesäleirien kertomuksissa on luettavissa vuosikymmenten läpi, että ruokalarakennukset ovat huonokuntoisia, ahtaita, epäkäytännöllisiä, ei kylmäsäilytystiloja, ei kunnollisia pesumahdollisuuksia jne.

Rakennusleirit – rakentamisen tarve

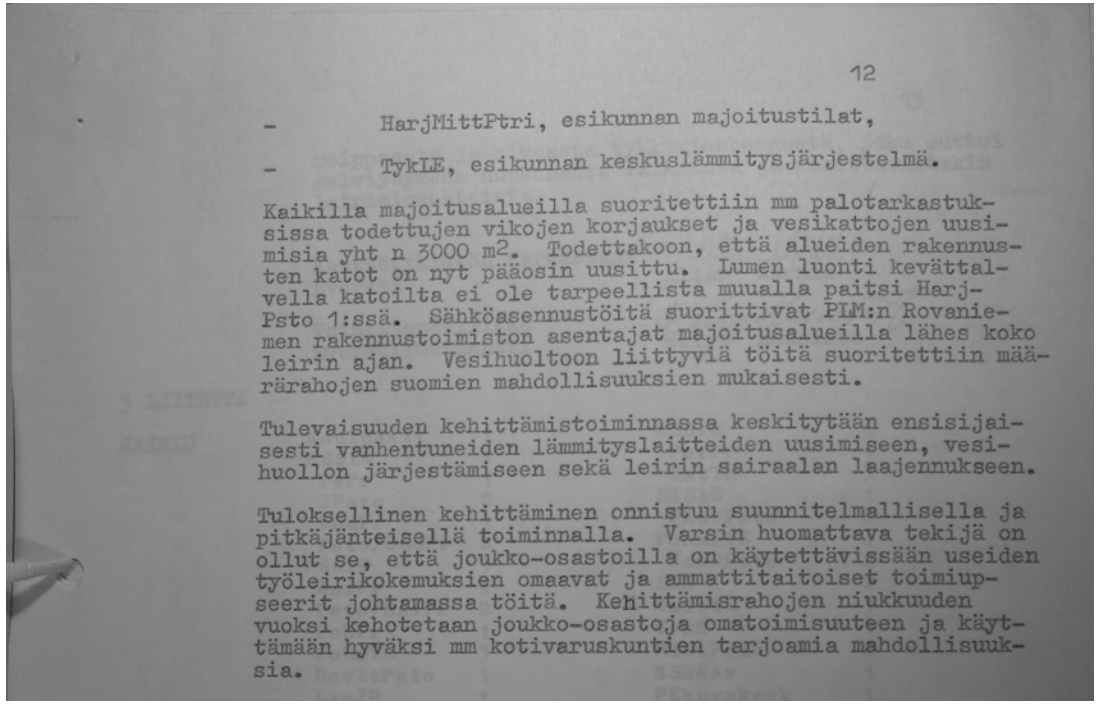

14. Ampumakenttäalueen kehittäminen

Rovajärven ampumakenttäalueella harjoituspatteristojen (vast) majoitusalueiden rakenteellinen kehittäminen ja vuosikorjaustyöt sujuivat suunnitelmien mukaisesti. Pakottavat vuosikorjaustyöt oli tehtävä kehittämisen kustannuksella vuosikorjausrahojen puuttuessa.

Joukko-osastojen omatoimisella rakennustoiminnalla saavutettiin asetetut tavoitteet, joista näkyvämpinä tuloksina voidaan todeta seuraavat työt alueittain

- HarjPsto 1, kantahenkilökunnan sauna ja esikunnan keskuslämmitysjärjestelmä,
- HarjPsto 2, viipaleparakin kunnostus majoitustiloiksi,
- HarjPsto 3, miehistösaunan laajennus,
- HarjPsto 4, miehistösaunan laajennus ja viipaleparakin pystytys majoitustiloiksi,
- HarjPsto 5, miehistösaunan sisustus,

12

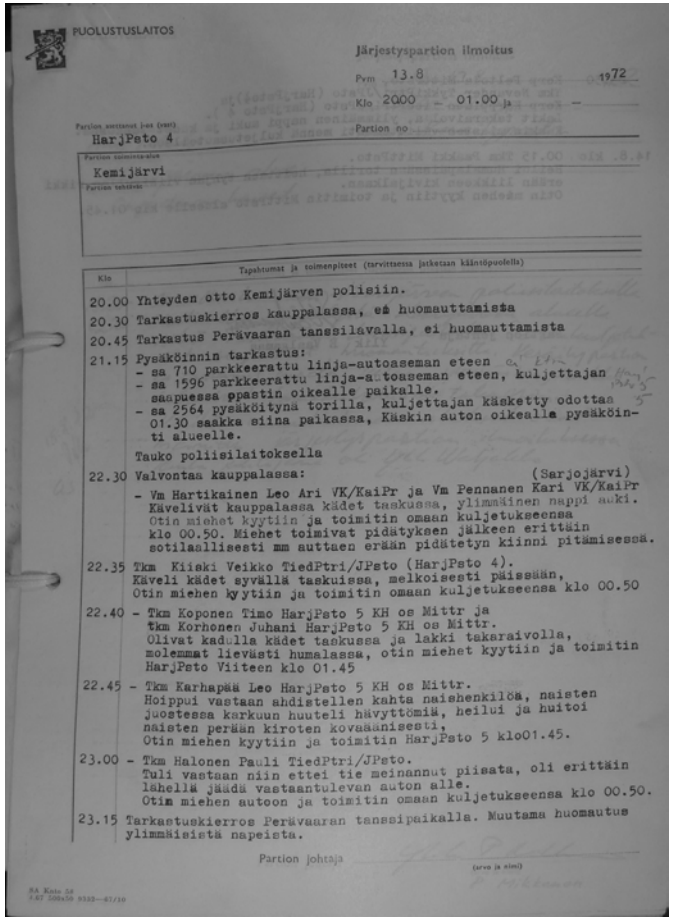
- HarjMittPtri, esikunnan majoitustilat,
- TykLE, esikunnan keskuslämmitysjärjestelmä.

Kaikilla majoitusalueilla suoritettiin mm palotarkastuksissa todettujen vikojen korjaukset ja vesikattojen uusimisia yht n 3000 m2. Todettakoon, että alueiden rakennusten katot on nyt pääosin uusittu. Lumen luonti kevättalvella katoilta ei ole tarpeellista muualla paitsi HarjPsto 1:ssä. Sähköasennustöitä suorittivat PLM:n Rovaniemen rakennustoimiston asentajat majoitusalueilla lähes koko leirin ajan. Vesihuoltoon liittyviä töitä suoritettiin määrärahojen suomien mahdollisuuksien mukaisesti.

Tulevaisuuden kehittämistoiminnassa keskitytään ensisijaisesti vanhentuneiden lämmityslaitteiden uusimiseen, vesihuollon järjestämiseen sekä leirin sairaalan laajennukseen.

Tuloksellinen kehittäminen onnistuu suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä toiminnalla. Varsin huomattava tekijä on ollut se, että joukko-osastoilla on käytettävissään useiden työleirikokemuksien omaavat ja ammattitaitoiset toimiupseerit johtamassa töitä. Kehittämisrahojen niukkuuden vuoksi kehotetaan joukko-osastoja omatoimisuuteen ja käyttämään hyväksi mm kotivaruskuntien tarjoamia mahdollisuuksia.

Iltalomat 1970 – 1980 -luvuilla

PUOLUSTUSLAITOS

Järjestyspartion ilmoitus

Pvm 13.8 1972

Klo 2000 – 01.00 ja –

Partion nro

HarjPsto 4

Partion toiminta-alue

Kemijärvi

Partion tehtävä

Klo	Tapahtumat ja toimenpiteet (tarvittaessa jatketaan käänt.puolella)
20.00	Yhteyden otto Kemijärven poliisiin.
20.30	Tarkastuskierros kauppalassa, ei huomauttamista
20.45	Tarkastus Perävaaran tanssilavalla, ei huomauttamista
21.15	Pysäköinnin tarkastus: - sa 710 parkkeerattu linja-autoaseman eteen - sa 1596 parkkeerattu linja-autoaseman eteen, kuljettajan saapuessa ppastin oikealle paikalle. - sa 2564 pysäköityna torilla, kuljettajan käsketty odottaa 01.30 saakka siinä paikassa, Käskin auton oikealle pysäköinti alueelle. Tauko poliisilaitoksella
22.30	Valvontaa kauppalassa: (Sarjojärvi) - Vm Hartikainen Leo Ari VK/KaiPr ja Vm Pennanen Kari VK/KaiPr Kävelivät kauppalassa kädet taskussa, ylimmäinen nappi auki. Otin miehet kyytiin ja toimitin omaan kuljetukseensa klo 00.50. Miehet toimivat pidätyksen jälkeen erittäin sotilaallisesti mm auttaen erään pidätetyn kiinni pitämisessä.
22.35	Tkm Kiiski Veikko TiedPtri/JPsto (HarjPsto 4). Käveli kädet syvällä taskuissa, melkoisesti päissään, Otin miehen kyytiin ja toimitin omaan kuljetukseensa klo 00.50
22.40	- Tkm Koponen Timo HarjPsto 5 KH os Mittr ja tkm Korhonen Juhani HarjPsto 5 KH os Mittr. Olivat kadulla kädet taskussa ja lakki takaraivolla, molemmat lievästi humalassa, otin miehet kyytiin ja toimitin HarjPsto Viiteen klo 01.45
22.45	- Tkm Karhapää Leo HarjPsto 5 KH os Mittr. Hoippui vastaan ahdistellen kahta naishenkilöä, naisten juostessa karkuun huuteli häpeämättömiä, heilui ja huitoi naisten perään kiroten kovaäänisesti, Otin miehen kyytiin ja toimitin HarjPsto 5 klo01.45.
23.00	- Tkm Halonen Pauli TiedPtri/JPsto. Tuli vastaan niin ettei tie meinannut piisata, oli erittäin lähellä jäädä vastaantulevan auton alle. Otim miehen autoon ja toimitin omaan kuljetukseensa klo 00.50.
23.15	Tarkastuskierros Perävaaran tanssipaikalla. Muutama huomautus ylimmäisistä napeista.

Partion johtaja (arvo ja nimi)

Lopuksi

- Kaikkea ja kaikkia yksityiskohtia myöden en pystynyt käymään läpi näin tiiviissä esitysajassa
- Mahdolliset virheellisyydet esityksessä ovat yksinomaan minun
- Nyt on mahdollisuus esittää kysymyksiä, vastaan niihin parhaan kykyni mukaan

- Kiitoksia mielenkiinnostanne!